SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje $2.50
Kanadoj ir Lietuvoj $3.00
Pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoj ir Lietuvoj $1.50
Skelbimų kainas klauskite laiške.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2408.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 83 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A.
Represents over 10,000 Lithuanians in the City of Boston and about 700,000 in the United States.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
KAINA 5 CENTAI.

No. 39 So. Boston, Mass., Rugsėjo (September) 25 d., 1924 m. Metai XI

Kunigas Nužudė du žmones

Pats Prisipažino Prie Žmogžudysčių.

Juo toliau, tuo labiau pasireiškia baisus kunigų ištvirkimas. Mount Vernon, Ill. šiomis dienomis vienas kunigas prisipažino prie dviejų žmogžudysčių. Tai kun. Lawrence M. Hight. Pirmiau jisai nunuodino aršenikų savo pačią, o dabar nepersenai tą patį padarė su tulu William Sweetin. Manoma, kad jis bus nunuodinęs ir vieną mergaitę iš Centerville, Ill.

Bezdžionės Pietai $128.

NEW YORK. Čia "Rocco," bezdžionė, turėjo gerus pietus, kurie kaštavo $128. Ji spėjo suvalgyti aštuonias kanarkas pirma, negu kas ją užėjo.

Gruzijoj Sukilimas.

Gruzijoj, Kaukaze, bolševikų užimtoj teritorijoj ištiko sukilimas. Bet bolševikų raudonoji armija veja sukilėlius į kalnus. Manoma, kad sukilėliai nelaimės tikėtų pasekmių. Tačiau tas parodo, kad baisiai nepasitenkinę bolševikų valdžia gyventojai; jie daro sukilimus net ir ten, kur nesimatyti laimėjimo vilties, kur šnipai ir raudonoji armija lipa jiems ant kulnų.

Klaniečiai Boikotoja Verteivas.

BUFFALO. Rugs. 22 d. Čia tapo pavogta iš Ku Klux Klan slaptų rekordų, kuriuose yra pažymėta katrie vietos pirkliai privalo buti boikotuojami. Tie rekordai pasiųsta miesto valdybai, kuri ims veiksmo prieš klaniečius.

Reikalauja Spaudos Laisvės.

TURIN. Šiomis dienomis čia susirinko penktas tautinis italų juristų kongresas. Jisai susirinko prieš fašistų opoziciją. Kongresas nori, kad atnaujinti laisvės spaudą Italijoj.

Tetą Nužudė.

Piktadarystė susekta tik po devynių metų.

CHATTANOOGA, Tenn. Rugsėjo 22 d. Šiomis dienomis suareštuota W. H. Bennettų šeimyna, kuri gyveno Rome, Ga. Ji kaltinama už nužudymą savo turtingos tetos, kurios kaulai atrasti po grindžių to namo, kuriame pirmiau gyveno ta šeimyna.

1915 m. jų teta, Miss. Hoffman, staiga dingo po tai, kai dikčiai pinigų išsiėmė iš banko. Policiją jos ieškojo ir klausinėjo Bennetus, bet pastarieji sakė, kad ji esanti išvažiavus į Washingtoną ir kad po tai kai ji išvažiavo, jie nieko apie ją nebegirdėjo.

Dr. Devenis Apsivedė.

Iš Lietuvos atzvimbė žinia: "Dr. Devenis apsivedė su p-le Alena Vileišiute, rugsėjo 19 d."

Dr. Devenis tai vienas iš žymiausių puikiausių Amerikos lietuvių vaikinų. Ir pirmiau buvo "konfidencialių žinių," kad "Dr. Devenis gal apsives." Išsipildė.

Ir kuomet Dr. Devenis gydė žaibo užgautą musų mylimą komp. Miką Petrauską, tai meilės žaibas pasiekė ir jo širdį.

"Sandara" velija jaunai porai koilgiausių, daug, daug metelių laimingiausių!

Skotai Reikalauja Nepriklausomybės.

Skotlandija, kuri randasi po Anglijos globa, reiškia nepasitenkinimą dabartinei savo valdžiai ir nori, kad jos žemę galėtų valdyti patys skotai. Skotai turi savo atstovus Anglijos valdžioje ir tie atstovai yra iš darbininkų klasės. Nurodoma, kad skotai yra daug pažangesni žmonės, negu anglai ir kad jie skiriasi daug kuom kitu nuo anglų, todėl jiems butų geriau savistoviai valdytis.

Ispanija Numalšino Maurus

Moroccoj sukilimas jau numalšintas. Ispanija paėmė sukilėlių strateginę vietą su 30,000 sukilėlių.

Automobilius Nupuolė į Kanalą.

BOSTON, Mass. Praeitą sekmadienį didelis automobilis Packard, nupuolo į kanalą nuo Dorchester Ave. Žuvo keletas vaikų ir vyras su motere. Automobilis važiavo ta gatve apie trisdešimts penkias mylias greitumo ir, matomai, nepatėmijo, kaip privažiavo gatvės galą, kur randasi kanalas. Jis perlėkė skersai šaligatvio, persilaužė per geležines rėlas ir nugarmėjo į 14 pėdų gilio vandenį. Sužinota, kad automobilio savininkas esąs tulas Michael Bobroval.

Kviečių Įvairumas.

Vienas Amerikos studentas, William E. Schultz, praeitais dvejais metais surinko 246 skirtingų "gatunkų" kviečių, kurie yra sėjami J. V. ir Kanadoje. Sakoma, šis rinkinys esąs pilniausis.

Paliuosavo iš Kalėjimo Apsivedimui.

PARYŽIUS. Čia tula Salagny sugrįžus iš atostogų rado savo namus užimtus nepažįstamos šeimynos. Paskui ji sužinojo, kad jos brolis pardavęs jos turtą tai šeimynai ir neklausus patraukė brolį atsakomybėn. Teisėjas nuteisė jos brolį kalėjiman. Bet kuomet tas pranešė, kad už kelių dienų jis mano apsivesti ir todėl jo įkalinimas sugadytų visas jo svajones, tada teisėjas davė jam keletą dienų apsivedimui ir pasidžiaugti su jaunavede. Paskui gi jis galės atsėdėti savo bausmę.

Aklas Advokatas.

BOISE, IDAHO. Čia nesenai išlaikė valstijos kvotimus ir tapo prileistas prie baro aklas vyras. Jis dabar galės vesti teismuose bylas. Jis yra Din Carlos Haddock. Regėjimą jisai nustojo keletas metų atgal, kada jo šautuvas eksplioda vo. Kvotimus jis išlaikė su gerais pažymėjimais.

Mergaitė ir Dėdė Nužudyti.

WAGONER, Okla., rugs. 16. netoli nuo čia baloje rasta du lavonai: šešiolikos metų mergaitė ir jos dėdė, trisdešimts metų. Tai Ellen Shaw ir Oscar Shaw. Manoma, kad jiedu apie tą vietą kur nors turėjo slaptos meilės reikalų ir paskui vyras, pabijojęs, kad dalykas neiškiltų aikštėn, nužudė mergaitę, o paskui ir pats save.

Žydas Didvyris.

NEW YORK. Vietos žydai pradėjo reikalauti, kad Central Parke butų pastatytas paminklas tulam žydui, Haym Salomon, kuris laike Amerikos revoliucijos finansavo ją, kad laimėjus. Esą kada tas žydas mirė, tai J. V. buvusios jam dar skolingos 60,000 dolerių. Tie pinigai butų buvę grąžinti jo sunui. Bet kadangi popieriai iš kongreso pa-darius siekė tą žydelį subatos dieną, tai jisai atsisakė pasirašyti po jais tą dieną. Jam reikėjo laukti panedėlio tai padaryti. Bet sulaukęs nedėldienio jis pa taip ta suma pinigų pasilikus valdžiai. Todėl dabar žydai nori, kad butų pastatyta paminklas tam žydeliui, kaipo Amerikos didvyriui.

Elektra Pavaduos Anglį.

Austrijoj truksta anglies. Tat ten stengiamasi kuodaugiausia vartoti elektros jiegą, kur tik galima. O ta jiega pagaminama vandenpuoliais.

Japonai Prieš Karą.

Japonijos darbininkai praeitą nedėldienį turėjo parodą, arba dieną, kuri išreiškė jų nusistatymą prieš karą.

Apsimainys Cyventojais.

Greikai ir turkai padarė sutartį apsimainyti gyventojais. Turkai, kurie randasi po greikų valdžia, galės nusikraustyti į Turkiją, o greikai, esą po Turkija, galės parsikelti į Greikiją. Apsimainymo gyventojais aktas bus atsargiai atliktas.

Reikalauja Sulaikyti Propagandą

Francuzai sako, kad jie tik tada pripažins Rusiją, kada ta sutiks sulaikyti varius propagandą kitose valstybėse. Sulig trečiojo internacionalo nutarimo dabar bolševikai varo bolševizmo propagandą, kur ir kaip tik jie gali. Jie siundo Morocco ir Algeriją prieš Franciją, Sudaną, Persiją ir Indiją prieš Angliją ir tt. Šito francuzų reikalavimo vargu sovietai paklausys, nors jiems ir svarbu Francijos pripažinimas Rusijos valdžios.

Mergina Išgėdinta.

MINEOLA, N. Y. Rugs. 23 d. Netoli nuo čia penki vyrai išgėdino p-lę Mary McBridge, dvidešimts vienų metų amžiaus. Ji buvo su vaikinu automobiliu išvažiavus netoli nuo miesto į mišką. Penki vyrai juodu užpuolo. Vienas palaikė vaikiną, o kiti keturi apnyko merginą. Kol kas policijai nepavyko suimti piktadarius.

Vokietija Raginama Įstoti į Tautų Lygą.

Vokietija yra prašoma įstoti į Tautų Lygą. Betgi ji randa nega limu daiktu dalyvauti dabar einamuose Tautų Lygos posėdžiuose. Tam yra politinių ir ekonominių priežasčių.

"Žilė Galvoj, Velnias Uodegoj."

NORFOLK, Va. šiomis dienomis čia apsivedė ponia Sarah Elizabeth Fray, 81 metų amžiaus, su vyru John Edward Griffith, 29 m. amžiaus. Laike vestuvių ji buvo apsirėdžius kai kokia vėjavaikė.

Vaiką Pasilaikė už Arendą.

YORK, Pa. Tula Charles Boyer pasilaikė ponų Kingsbury mažutį, kuomet tie pranešė jai neturį iš ko užmokėti jai priklausomos nuomos. Dabar teismas turės nuspręsti, ar galima svetimas vaikas pasilaikyti už skolą.

Rasta Negyva Mergaitė.

NEW BRUNSWICK, N. J. Prie kranto Carnegie ežero, Princtone, rasta kunas penkiolikos metų mergaitės. Jinai dingo praeito mėnesio 21 d. Darbininkas, kuris dirbo pas tos mergaitės tėvus, ieškomas. Manoma, kad jisai bus padaręs tą žmogžudystę, nes jis meilinęsis prie mergaitės.

Kovoja Prieš Mirties Bausmę.

CHICAGO. Čia įsimaišė American Legion, kad išgelbėjus Bernard Grant gyvastį. Tas vaikinas yra nuteistas pakarti ateinančio gruodžio 17. Du metai atgal jisai nužudė policistą, bet prie kaltės ir po šiai dienai dar neprisipažino.

Jisai dabar yra dvidešimts dvejų metų, bet jo plaukai jau visiškai nubalo kalėjime bebunant. Dabar, kad du milionierių sunųs, Loeb ir Leopold, tapo nubausti tik kalėjimu už žmogžudystę, tai Granto advokatas ir šiaip žmonės Chicagoje labai sujudo gelbėti pastarąjį. To vaikino advokatas sako, kad po Leopold ir Loeb nuteisimui daugelis pasistatė sau klausimą, ar mes šioj šalyje turime dvejus įstatus: vienus turtingiems ir kitus biedniems?

Anglijos Valdžia Gali Griuti.

MacDonaldo sudaryta dabartinė Anglijos valdžia stovi pavojuje Lloyd George vėl pasirodė.

Buvęs Anglijos premjeras Lloyd George, kuris karo metu buvo svarbiausia tos valstijos galva, išėjo prieš kabineto nutarimą Anglų-Rusų sutarties reikalu. Butent George priešinasi prieš nutarimą duoti Rusijai paskolos.

George yra vadas Liberalų partijos, o dabartinė valdžia tik ir pasilaiko ačiu pagelbai tos partijos. Todėl išėjus Lloyd George'ui prieš tą Kabineto nutarimą, Kabinetas tapo pastatytas abejonėje. Taippat ir Liberalų partija. Jei bus prieita prie visuotino balsavimo, tai, manoma, MacDonaldas pralaimės.

Popiežius ir Persiskyrimai.

Šįmet eina Italijoj svarbus persiskyrimų klausimas. Grafas Boni De Casteliane nori persiskirti su savo pačia. Kad gavus persiskyrimo patvirtinimą, jisai kreipės prie papos, kuris praeitą pavasarį nuskyrė cardinolų komitetą dalyko ištyrimui. Kardinolai pripažino grafui, kad jisai turi pamato persiskirti. Bet paskutinėmis dienomis tapo paskirtas kitas komitetas dalyką perkratinėti.

Neužmiršta Zababonų.

Šiemet vieną dieną važiuodamas per Kučiunų miestelį pamačiau viename sodelyje medžius apraišiotus ryšiais. Kožnas medis, kaip pėdas surištas ryšiu kokia puse metro aukščiau nuo žemės. Žiurint išrodo lig butų medžių liemenys suskilę. Man pasidarė įdomu. Parvažiavęs užklausiau senesnių žmonių, ką tas raišiojimas reiškia. Vienas man paaiškino šitaip: Kučioje, šeimininkės verda pusryčiams daug žirnių. Paskui pasileidžia kulį šiaudų ir ant tų šiaudų nupila tą vandenį, kuriame virė žirniai, ir paskui iš tų šiaudų suka grištes ir kožnam vaisiniui medžiui užriša ant liemenio. Jie, mat, tiki šitaip: kiek ten, tam puode virė žirnių, tai po tiek ant kožno medžio bus vaisiaus.

Ar gali tas ką gelbėti sodui? Nicko, nei jis medį nuo žuikių apgins, nei nuo šalčio, nei trąšos suteiks, — vieni tik zababonai. Seniau daugumas taip darė, bet dabar jau atprato; bet dar visiškai toji mada iš musų kampelio neišnyksta.

I-s Juod—vis.

"Sandaros" Kontestas Tuoj Prasidės.

Didysis "Sandaros" kontestas prasidės už savaitės-kitos. Visi, kurie manote jame dalyvauti, tuojau užsiregistruokite "Sandaros" administracijoj. Sandariečiai! Dalyvaukite šiame konteste kuoskaitlingiausiai. Dovanos bus duodamos didelės. Bus duota apie dešimt dovanų, tai daugeliui yra proga laimėti.

Kitam numery tilps graži apysakaitė "Brangus Laiškai," Vėjų Sesers vertimas. Tilps ir Širvio (iš Lietuvos) aprašymas apie Kauno kalėjimą. Pasiskaitykite.

A.L.T.S. REIKALAI

NAUJI NARIAI ĮSTOJO Į A. L. T. SANDARĄ.

P-lė Marė Albertaitė,
5 kp., Baltimore, Md.
Dom. Simanavičius 7 kp.
So. Boston, Mass.

MUSŲ REIKALAI.

Ruduo jau čia pat. Sandariečiai rudenio laiku privalome pašvęsti laiko kiek galime praplatinimui literaturos lietuvių kolonijose. A. L. T. S. kiekviena kuopa privalo kreipti domės į lietuvių vietinį gyvenimą bei lietuvių švietimo kulturos darbą. Sandariečiai didesnių kolonijų privalote steigti vakarines mokyklas priaugančiam musų jaunimui. Kur negalima steigti ir palaikyti vakarines mokyklas, ten turi buti rengiami vakarėliai patraukianti jaunimą ir tuose vakarėliuose reikia laikyti prolekcijas, paskaitas, kurios patrauktų ir palaikytų Amerikonėjantį jaunimą lietuvių tautinėj dvasioj.

Rengiami vakarėliai dėl užinteresavimo musų lietuvių amerikonėjantį jaunimą turėtų susidėti maždaug iš dainų, muzikos, monologų, deklamacijų, paskaitų ir juokų bei žaismių.

Kaip kuriose kolionijose Sandariečiai veikia gana pavyzdingai palaikydami lietuvių jaunimą lietuvių dvasioje. Kol kas New Britain ir Racine yra pavyzdingiausiai jaunimas organizuojama; butų labai malonu matyti kitas A. L. T. Sandaros kuopas tame reikale rimtai veikiančias. Atminkit, draugai, kad musų yra šventa pareiga palaikyti lietuvystę ir kelti musų kulturinį veikimą iki aukščiausio laipsnio.

A. L. T. Centro Sekret.
V. M. ČEKANAUSKAS.

NARIŲ DOMEI.

Jau ne kartą esu prašęs draugus Sandarečius užsimokėti savo duokles už organą "Sandarą," vienok mažai atydos į tai yra kreipiama. Brangus draugai Sandariečiai, kuomet buvo vasara, šiltas oras, suprantama buvo nesmagu lankyti kuopų susirinkimai ir tokiu budu mokestys už organą yra užsivilkę. Bet dabar jau oras atvėso, laikas atostogų užsibaigė, tat, gerbiamieji, prašau visus narius kuo tankiausiai lankyti kuopų susirinkimus ir sumokėti organo mokestis. Taipgi jau laikas pradėti šitą veikti organizacijos labui. Nariams nesilankant į kuopų susirinkimus, kuopų valdybos — viršaičiai tankiai perdaug privargsta priimdami visus kuopų reikalus ant savęs, o juk vieni viršaičiai negali viską atlikti, butinas reikalas visų narių pagelbėti savo viršaičiams. Tada tik bus spartus, sekmingas darbas visose A. L. T. S. kuopose, tik taip išvien veikiant, musų organizacija augs ir progresuos ir atneš naudos kaip savo nariams taip ir musų plačiai visuonenei.

Todėlei dar kartą prašau visus Sandariečius apmokėti užsitęsusias mokestis, ir kooperatyviai su viršaičiais varyti organizatyvį ir kulturinį darbą kaip tai geriau galima.

A. L. T. S. Centro Sekret.
V. M. ČEKANAUSKAS.

KONTESTO REIKALE.

A. L. T. Sandaros Auksinis Kontestas prasidės Spalio mėnesį.

Prie kontesto ruošiasi veik visos kuopos ir jau daugelis Sandariečių yra užsiregistravusių į auksinį kontestą. Bet darydamas šį pranešimą, kviečiu kuodaugiausia draugus ir drauges Sandariečius iš kalno užsiregistruoti, nelaukti paskutinių dienų iki jau kontestas bus paskelbtas. Visi, kurie dalyvaus konteste tai nesigailės, nes turės progą laimėti puikių brangių dovanų.

Ruoškimės visi į kontestą! Registruokitės iš kalno visi! Lai kas bėga, už savaitės kitos kontestas bus paskelbtas. Nepasivėlinkit užsiregistruoti!

A. L. T. S. Centro Sekret.
V. M. ČEKANAUSKAS.

A. L. T. S. APSKRIČIAI.

Apskričių metiniai suvažiavimai artinasi.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Apskričiai nors dar nesenai yra susiorganizavę, vienok jau yra daug gero savo veikimu organizacijos gyveniman įnešę. Ačiu musų Apskričių darbštiems veikėjams viršaičiams, kurie sugebėjo musų visų kuopų morales ir materiales jiegas sujungti bendram darbui, kuris davė gana didelės paramos A. L. T. S. organui bei Centro vaydybai sekmingiau veikti musų politinės idėjos reikaluose.

Apskričiai I, II, ir III labai daug veikė, ketvirtas apskritys Chicagoj ir apielinkėj pastaruoju laiku yra apmiręs, ir kol kas apie jį mažai turime žinių: kad jis apmiręs, tai aišku, bet svarbu butų žinoti priežastį jo neveiklumo. Bet pirmieji trys apskričiai yra gyvi ir aktyvi veikime, tat ir šie apskričių metiniai suvažiavimai, be abejo, pagimdys naujų programų tolimesniam veikimui.

Butų labai pageidaujama, kad musų apskričiai po suvažiavimų imtųsi organizatyvės agitacijos darbo savo teritorijose, ypatingai dabar, kada jau Apskričiai yra galingi, turi stiprias materiales pajiegas. Mano supratimu, Apskričiai gali šį veikimo darbą labai lengvai pirmyn pastumėti, suorganizuoti daug naujų kuopų ir senas silpnesnes sustiprinti. Organizatyvė agitacija yra labai reikalinga, bet apart to, Apskričiai šioje srityje galėtų daug politinės agitacijos padaryti. Musų liaudis pastaruoju laiku yra labai susidomėjus politine eiga Lietuvoj, bei taktika politinių partijų veikimo, ot Apskričiai čia šitame klausime galėtų gana plačiai žinių patiekti Amerikos Lietuvių visuomenei.

Todėlei, Sandariečiai, rengkimės į Apskričių suvažiavimus, iš kalno kiekvienas gerai prisiruoškime į suvažiavimus. Apskričiai tai yra musų savivaldybės, Apskričių metiniai suvažiavimai yra musų seimeliai. Tat kiekviena kuopa privalo dalyvauti Apskričių metiniuose seimeliuose.

A. L. T. S. Centro Sekret.
V. M. ČEKANAUSKAS.

SUVAŽIAVIMAS.

A. L. T. Sandaros Apskričio 2 (Conn. valst. apskričio) metinis suvažiavimas įvyks spalio 19 d., 1924 m., 10:30 val. ryte, Central Labor Union svetainėje, 23 Central-Row, Hartford, Conn. Šis suvažiavimas yra svarbus tuomi, kad yra metinis ir kad bus renkama nauja apskričio valdyba. išduota atskaita buvusio išvažiavimo, atskaita dovanų, Centro pranešimai, kuopų raportai, apskričio bėganti reikalai ir politikos reikalai. Šie ir daugelis kitų svarbių reikalų bus apkalbėta suvažiavime.

Taigi, gerbiamos 2-ro apskričio kuopos, gavę šį pranešimą, tuojau šaukite kuopų susirinkimus, išrinkite atstovus, aprupinkite juos įgaliavimais, kad galėtų dalyvauti suvažiavime; darykite įnešimus, kaip kuopos, taip ir pavieniai nariai suvažiavimui apsvarstyti. Visi pasistengkite padaryti turtingu ir įdomiu šį suvažiavimą. atstovais ir įnešimais.

Visoms kuopoms yra išsiuntinėta blankos raportų išpildymui, kuopų valdybos gali tas blankas išpildyti ir grąžinti apskričio raštininkui. Kuopų atstovai malonėkite visi pributi laiku, nes svetainę reikės apleisti kaip 5 val. vak. Kadangi suvažiavimas yra metinis ir randasi daug dalykų apkalbėjimui, tai užims nemažai laiko.

A. L. T. S. Apskr. 2 rašt.
A. Orantas.
512 Wilson St.,
Waterbury, Conn

RUDENIUI ARTINANTIS.

Praslinkus vasaros karščiams, turės prasidėti rudens ir žiemos veikimas. Todėl reikia iš kalno pradėti rengtis prie jo. Sandariečiams reikia žiurėti, kad ateinančią žiemą prirašius kuodaugiausia naujų narių prie Sandaros. Musų yra pareiga stoti į bendrą ir visiems iš vieno pasigelbstant dirbti Sandaros laibui.

Antras dalykas, kuris mums Sandariečiams privalo rupėti, tai Tėvynės Mylėtojų Draugija. Šita organizacija yra davus lietuviams labai daug kulturinės naudos ir duos ateityje. Todėl mes, Sandariečiai, turime žiurėti, kad ir ta literaturos organizacija augtų ir plėtotųsi. Ypač kuomet TMD. šiemet leidžia tokį didelį veikalą, tai H. G. Wellso "Istorijos Braižiniai."

Taigi, jei tik visi laikysime sau už pareigą, jei tik visi stosime į bendrą darbą, tai šiemet mes galėsime gana daug pakelti Sandarą ir TMD. Sukruskime, Sandariečiai.

Naujas Sandarietis.

Sandaros kp. Veikimas.

CLEVELAND, OHIO.

A. L. T. S. 18 kp. veikimas.

Rugsėjo 9 d., laikytam savo susirinkime, apart bėgančių kuopos reikalų buvo skaitytas pirmas buletinas Centro sekretoriaus, V. M. Čekanausko, ir nuodugniai apsvarstytas, imant punktas po punktui. Nutarta stengtis visi buletine pakelti sumanymai įvykinti. Atsišaukimas Centro sekretoriaus Sandaros kalendoriaus reikalu taippat gavo visų narių pritarimą. Bus žiurima gauti iš Clevelando skelbimų. Pas susirinkusius pasirodė naujos energijos po vasaros "atostogų."

Kad geriau supažindinus vietos inteligentiją ir šiaip visuomenę su Sandaros principais, nutarta atėjus rudeniui parengti draugiškas banketas. Pirma to dar nutarta perstatyti K. S. Karpavičiaus veikalą-tragediją "Algis ir Giedrutė." Sandaros seimo rengimo komis. pranešė, kad darbas yra varomas pirmyn, kad jau daug kas nuveikta busimo seimo reikalu. Tik svetainė dar nepaimta, nes nežinoma kurioj gegužio dienoj seimas prasidės.

Taippat nors neoficiališkai buvo pakeltas klausimas kaip mes, Sandariečiai, turime žiurėti į tveriamą tautininkų partiją Lietuvoje. Iš apkalbėjimo pasirodė, kad kol kas mes nedaug žinome apie Lietuvos tautininkus. Bet visgi buvo rimtų išsireiškimų ir nurodymų, kad Lietuvos "tautininkai" yra Sandariečiams nepakeliui. Nes aiškiai permatomos to pasekmės, butų tik suskaldymas savo spėkų, kaip Lietuvoje, taip ir čia.

Sandarietis.

PITTSBURGH, PA.

Sandariečių veikimas.

Man teko patirt, kad Sandaros 3-čio Apskr. suvažiavimas šaukiamas lapkričio pirmą nedėldienį, Pittsburgh, Pa. Labai maloni žinutė, mat atsikreipta į Pittsburgiečių reikalavimą, kad but Pittsburge suvažiavimas. Nes Pittsburge penkios Sandaros kuopos, o Clevelande ir Detroite po vieną, tai suvažiavime galės dalyvauti beveik visos kuopos padarant mažesnius išskaščius.

Moterų kuopa turėjo savo mėnesinį susirinkimą rugs. 4 d. Nutarta rengt vakarienę nedėlios vakare, spalio 12 d. L. M. D. name, su gražiu programu ir gerais užkandžiais. Beto moterų kuopa žada gana daug darbuotis šį sezoną.

Taippat teko patirti, kad tarpe kuopų eina slapta konkurencija, kad kuri kuopa turi but skaitlingesnė ir daugiau narių prirašyt. Naujos kuopos organizatorius jau pradėjęs per stubas eiti ir rinkti Sandariečius. Pagyvensime, pamatysime: katra aplenks. Kol kas didžiausia 36-ta kuopa.

A. L. T. Sandaros 36 kuopa turėjo savo mėnesinį susirinkimą rugs. 7 d. pirmo nedėldienio vakarą. Į susirinkimą nedaug buvo atsilankę narių, bet Sandaros reikalai apsvarstyta. Išrinkta pora vyrų, J. Virbickas ir P. Marmokas pereit per biznierius gaut apgarsinimų į Sandaros kalendorių 1925 metų.

Nutarta surengt keletą balių, kad padidinus kuopos finansus. Pirma maskaradų balių laikyt spalio 25 d., antrą lapkričio 11 d. o trečią gruodžio 27 d.

Pittsburgo Sandariečiai mano nepasiduot kitų kolionijų Sandariečiams ir gaut daugiau narių laike konkurso. Pittsburgiečiai daro prisirengimą ir mano laimėt pirmą dovaną. Tik visi organizatoriai laukia konkurso paskelbimo.

Patinka "Sandara."

Pittsburgo Sandariečiai yra labai patenkinti "Sandaros" forma ir trumpais naujausiais pranešimais. Laiku bėgant tai tarpe Pittsburgiečių "Sandara" bus mylimiausis laikraštis.

Sandarietis.

Pittsburgo žymus Sandariečiai, J. Kazlauskas ir sunus J. Kazlauskas ir Petras Volugevičia išvažiavo su mašina rugs. 14 d. atostogų porai nedėlių į Boston, Mass., kur pas Adv. F. Bagočių mano viešėti. **Žinąs.**

HUDSON, MASS.

Sandariečių piknikas.

Sandaros 81 kp. rugs. 1 d. turėjo surengus pikniką. Diena pasitaikė labai graži, publikos buvo prisirinkę gana skaitlingai. Buvo gera muzika ir gražių žaismių. Sandariečių buvo suvažiavę ne tik iš Hudsono, bet ir iš apielinkės. Komunistų neatsilankė, tai tą dieną linksmai praleidome. Pelno liko nemažai. Tai buvo labai puiki pramoga!

Ateina rudens sezonas, tai mums reikėtų pradėti rengti balius ir teatrus. Sukruskime, brangus Sandariečiai ir Sandarietės!

Smugis komunistams.

Sandariečių veikimas yra smugis vietos komunistams. Jie griebiasi visokių priemonių, kad tik kaip apšmeižus Sandariečius. Jie patys pridaro visokių negerų darbų ir paskui bando tai suversti ant Sandariečių per savo laikraščius, ypač per "Keleivį." Nors tas šlamštas ir sako esąs priešingas komunistams, bet jų korespondencijas prieš Sandariečius mielai talpina.

Komunistai munšainieriai.

Kad komunistai taip myli rašyti ant Sandariečių, tai pažiurėkime kokie jie "geri žmoneliai." Gali grįžti ir į netolimą praeitį.

Liepos 29 d. vienas bolševikas, "Laisvę" skaitydamas, munšaino prisilakė ir paskui parašė kortelę, pasakydamas: "sudiev, mano priesegėle ir visi mano draugučiai. Rasite mane ten ir ten nebegyvą." Pati parėjus iš darbo pakėlė triukšmą ir su policija bėgo į mišką jo ieškoti. Atrado pusgyvį prie raviuko begulintį. Žmogus atsigavo, bet rugp. trečią vėl bandė pasidaryti galą: nuėjo į sklepą ir pasikorė. Bet ir šį kartą jam nepavyko, nes pati paspėjo papiauti virvę dar gyvam beesant. Tai griudamas kaktą gerai prasimušė. Daktaras turėjo net susiuti.

Rugs. 12 d., 8 val. vak. vienas komunistukas atėjęs į bolinę buvo bepradedąs kibti prie Sandariečio. Bet netrukus surinko nesavo balsu ir perkrito ant grindžių, pajuodo. Jo draugučiai nežinojo ką daryti. Supuolę tampė ir mindė. Paskui surinko 52 centus aukų dar stikliuką nelaimingam nupirkti. Mat vietoj šaukti daktarą, bolševikai perka munšainą.

Pakeleivis.

Klaidos atitaisymas.

Užpraeitam numery tilpo pranešimas nuo Dr. Basanavičiaus dėl aukų, kurios buvo per jį siųstos Hudson, Mass. lietuvių. "Sandaroj" buvo parašyta Hudson, **Conn.** Basanavičius priėmė $41.00 aukų.

KORESPONDENCIJOS.

WATERBURY, CONN.

Waterburio Lietuvių Progresyvių Draugijų Sąryšis sužinojo iš "Lietuvos Žinių," kad Lietuvos Švietimo Ministerija pasikėsino užsmaugti Lietuvos Mokytojų Profesinės Sąjungos užlaikomą Mariampolės Realę Gimnaziją atimant jai pašelpą, arba kesinamasi pagrobti valstybės globon. Kadangi vienintėlė Realė Gimnazija Lietuvoj, tai yra kur laisva nuo religijinių prietarų, kur mokslas guldomas bešališkai, be jokių varžymų. Kadangi jaunimas dėl laisvų išsitikinimų negauna vietos "krikščioniškos" valdžios globojamose gimnazijose, tai Mariampolės Realej Gimnazijoj prisiglaudžia. Todėl Waterburio Lietuvių Progresyvių Draugijų Sąryšis savo konferencijoj, buvusioj rugpiučio 29 d. 1924, šitokį Lietuvos Švietimo Ministerijos žygį visapusiškai apsvarstė ir vienbalsiai nutarė išnešti protestą.

P. S. Taigi Waterburio Lietuvių Progresyvių Draugijų Sąryšis kviečia visus Progresyvius Sąryšius bei draugijas, kad savo galingais protestais atmušti klerikalų valdžios užmačias. Nesėdėkite rankas sudėję, nes priešai dirba mums progresyviams žalingą darbą.

Komisija:
K. Ramanauskas,
J. J. Kvaraliejus,
P. Matiečius.
(Antspauda)

NAUGATUCK IR UNION CITY, CONN.

Iš Draugijų Sąryšio specialio susirinkimo.

Rugsėjo 6 d. apielinkės Draugijų Sąryšys turėjo sušaukęs specialį susirinkimą. Susirinkimas buvo šauktas apsvarstymui ar nebutų galima mažasias draugijas suvienyti į vieną didelę draugiją. Nes teko patėmyti Hartfordo angliškuose laikraščiuose, kad Apdraudos ir kitos anglų draugijos daro įnešimus į Legislaturą, kad mažos draugijos, kurios neturi išde turto $150 ant kiekvieno savo nario, butų panaikintos.

Po ilgų ir karštų diskusijų prieita prie to, kad kožnos draugijos atstovas turi pakelti tą klausimą savo draugijos susirinkime — tegu nariai nubalsuoja dėtis ar ne prie tveriamos didžiosios draugijos. Kada Sąryšys žinos kiek draugijų sutinka panaikinti savo vardą ir pereiti į naują draugiją, tada galės pagaminti konstituciją, kuri galės buti leista visuomenės apsvarstymui.

Didžiuma atstovų pritarė, kad suvienyti mažasias draugijas į vieną didelę. Tik keletas sufanatizuotų bažnytinių priešinos. Mano supratimu butų daug geriau suvienyti draugijas. Tada butų mažesnės duoklės, palyginus su pašelpa ir pomirtine ir nereikėtų lankyti taip daug susirinkimų. Toliau parašysiu daugiau apie tą patį dalyką.

Atstovas.

NORWOOD, MASS.

TMD. 36 kp. turėjo pikniką rugs. 14 d. ant Navicko ukės. Publikos atsilankė nusčtinai ir visi draugiškai žaizdami laiką linksmai praleido. Taipgi TMD. labui pasakė prakalbą gerb. "Sandaros" red. A. A. Tulys. Mums Norwoodiečiams smagu rengti išvažiavimai dėl to, kad mus išvažiavimus paremia Cambridge ir So. Bostono draugai. Taigi ir šiame išvažiavime minėtų kolionijų draugai buvo atvažiavę. Ypatingai reikia duoti Cambridgiečiams kreditas. Jie nėra taip skaitlingi, kaip Bostonas, o išvažiavimuose jie pasirodo nė kiek nemenkesni už Bostoną. Šią vasarą pas mus Norwoodiečius farmerius Cambridge ir Bostono Sandariečiai ir Bostono moterys Sandarietės rengė išvažiavimus ir visi tie išvažiavimai buvo svečiais skaitlingi. Tik lyg kiek mažiau So. Bostono moterų kuopa publikos turėjo (birželio 22 d. ant Shemeklio ukės), nes tą pačią dieną mus komunistai turėjo čia pikniką su išgarsintu gana dideliu programu. Reikia priminti, kad So. Bostono moterys Sandarietės netik savo kuopos parengimuose darbuojasi, bet ir vyrų kupos išvažiavime moterys darbe svarbesnes vietas užėmusios. O suminėt tai tik galiu dvi Neviackienę ir Palubeckienę, o kitas nepažįstu, kurios taippat iš biznio atžvilgio gana gabios moterys.

Zanavykas.

GREENFIELD, MASS.

Visko po biskį.

Rugp. 31 d. Sal. Šird. Jezaus draugystė parengė pikniką ant Valaičio farmos. Žmoneliai pasilinksmino su naminėle. Vienas dievobaimingas vyras, gerai įsikaušęs, taip sumušė savo žmoną, kad ant rytojaus turėjo gabenti į ligonbutį.

M. Baranauskas, ukininkas, tulas laikas atgal sumušė savo darbininką, SLA. 227 kp. narį. Teismas buvo rugs. 3 d. Mušeika išteisintas.

Rugs. 3 d. J. Baranauskas užsimokėjo $50 pabaudos už greitai važiavimą automobiliu. Važiuotojas buvęs girtas.

Rugs. K. Navicką patiko nelaimė. Ledų lietus sukapojo tabako lapus. Ledai daug nuostolių pridarė visai apielinkei, So. Deerfield, Mass. ir Sunderland, Mass. Apskaitliuojama apie $200,000 nuostolių vien ant tabako, neskaitant kitų padarytų žalų.

SLA. 297 kp. rengiasi greitai pastatyti scenoj du veikalus "Jaunystės Karštis" ir "Amerikoniškos Vestuvės."

Nekantrusis.

PAIEŠKOJIMAS.

Ona Asteikienė, iš Sag Harbor, Long Island, vėliaus gyvenusi 60 East 109-th St., New York City. Prašome pranešti prieglaudos vardą ir adresą kur vaikai padėti.

Lietuvių Biuras,
Foreign Language Information Service,
119 West 41-st Street,
New York City.

Keistas Likimas.

(Monologas.)

Pavalgęs vakarienę užsirukiau popirosą. Paleidęs kelis kulius dumų, galvą užvertęs žiuriu, kaip jie, tarytum debesiai padangėse, slankioja kambario palubiais. Pagremžiau palei ausį keletą užsilikusių plaukų, mat mano galvelei turbut jau nuo dievo taip yra lemta buti, kad jai šukos nereikalingos ir mastau sau: Kodėl gi mano tokis keistas likimas?...

Mano visi draugai, su kuriais sykiu augau, visi yra vedę ir gyvena su šeimynomis. Kada jie iš kur pareina, žiurėk jau yra kam juos pasitikti; apkabinti kaklą ir paglamonėti. Na, o aš tunau, kaip tas puvantis kelmas tarpe žaliuojančių ir vaisių duodančių medžių... Kokias išvadas nedarau, bet vistiek prieinu prie vienos tos pačios, kad velniškas bevertis mano gyvenimas, daugiau nieko!...

Taip man bemąstant, iš kur nebuvęs ateina mano draugas Liudvikas ir sako man:

—Na, tai, kas tau, Kazy, kad atrodai tokis surugęs?..

—Nieko ypatingo, sakau jam: Tik truputį pradėjau mąstyti, kodėl tokis keistas mano likimas?

—Žinai ką, Kazy? — sako jis man. Nieko nelaukdamas apsivesk, tai tuoj pajusi savo gyvenimo atmainą ir tau kaip bematant laimė suspindės.

—Kągi tu čia man sveikam ligą nori įkalbėti, — atkirtau jam! Kiba aš nežinau kaip ženočiai gyvena ir kokius tos laimės šaltinius turi? Nejaugi aš negaliu gyventi sau vienas kaip kunigas?... — pasididžiuodamas vėl jam atšoviau...

—Žinai, ką, Kazy, vėl jis man sako. Turi didelę klaidą taip sakydamas. Nejaugi tu nežinai tai, kad ir kunigas vienas negyvena. Štai musų klebonas rodos jau apysenis, ant jo galvos daug mažiau plaukų, negu tavo, o tik pažiurėk, kokią jauną panelę laiko!... Mat ji jį apžiuri; jam lovą pakloja, paskiaus apžiuri ar minkštai paklota, na, ir taip toliau, kągi čia viską gali surokuoti. Na, o tu gyveni viengungis. Valgio tinkamai pagaminto negauni, tai pilve nuolatos orkestra griežia. Guolį tau niekas minkštai nepakloja, tai į kietą pagalvę kaktą nutrynei, nelyginant bulius į kupstą. Ale ką-gi čia viską ir surokuosi, kokius patogumus turėtum gyvendamas su motere, kurią dabar gal tik kada apsisapnavęs pajauti.

—Apsivesti, tai apsivesti, tas lengva pasakyti, bet kur reikia susirasti tinkamą merginą, kuri butų pasiturinti ir galėtų pagerinti mano susmukusį gyvenimą?

—Ha-ha-ha!— nusijuokė mano draugas Liudvikas. — Argi galima rasti keistesnį išsitarimą, kaip dėl mergos gavimo bėdavotis?!.. Kamgi dar čia sukti ir kvaišinti galvą turtingų ieškant, kad gali apsivesti ir su apiplyšusia, bile tik ji bus ganėtinai smarki, tai ir tai bus taip tarytum, kad nejudinamą nuosavybę įgysi. Aš tau kaipo savo geram draugui,pasiųlyčiau apsivesti su man gerai pažįstama Barbe. Ji, brol, merga kaip vijurkas. Ji yra tinkama netik tau, bet ir ponui ir klebonui. Ją apsivedęs, tai tikrai bėdos nematysi. Mat kiek man yra žinoma, tai ją minėti ponai, labai gerbia, tai neabejoju, kad laikas nuo laiko ir dovanų nuo jų susilauktum. Aš gerai žinau, kad tulas bankierius savo gražiame automobiliuje visada už dyką vežina! Na, o kadangi ji yra dievobaiminga mergina, tai kaikada nueina šį bei tą ir į klebioniją pasitriusti. O kada tikten nueina, tai žiurėk jau ir pareina su nauja šilkine kepure. Mat, klebonas už triusą apdovanoja. Ale ką čia daug ir bekalbėti! Tai tikrai nuo paties dievo laimė apdovanota merginai. Tat ir sakau, jeigu tu šia proga nenorėsi pasinaudoti, tai tikrai bus taip, kad tarytum savo laimę iš po savo kojų paspirsi. Busi didžiausiu žiopliu, daugiau nieko...

—Bet klausyk, Liudvikai. Kaipgi aš galiu kalbėti apie apsivedimą, kadangi aš jos nepažįstu, tai klausimas ar ji sutiktų eiti už manęs. Gi antra vertus, tai finansiškai silpnai stoviu, tai net žemibinės iškilmės butų sunku apsirupinti.

—Kamgi čia rupintis tokiais mažmožiais? Kaip minėjau, kadangi ji turi gerą pažintį su klebonu, tai aš esu tikras, kad jis šliubą duos uždyką, tai jau nėra nei kalbos. Na, o kaslink jos sutikimo, tai aš esu tikras, kad viskas bus gerai. Tat nesnausk, brol, ir nebuk žioplas, nes tokios sąlygos yra susidariusios, kad jinai laimė ne kaip kitaip, kaip tik iš dangaus tau yra nupuolus!

Šis Liudviko tokis jautrus ir įtikrinantis man įkalbėjimas, sukėlė manyje daug naujų minčių! Galvoje tik sukas, verčias kad net nei pats nežinau, kokią išeigą reikia padaryti. Jeigu taip kalbėtų kokis nežinomas pliuškis, tai butų kas kita. Bet dabar kalba man gerai žinomas rimtas žmogus, tai reikia patikėti. Pagalios pradėjau svirti prie tos minties, kad kitokios išeigos ir buti negali. Išsitraukiau skepetaitę, nubraukiau nuo kaktos išsimušusį prakaitą, atsigrįžau į Liudviką ir sakau jam:

—Klausyk, Liudvikai, na tai lai buna taip, kaip tu sakai. Tai supažindink mane su ja.

—Vyras užtai, — nudžiugęs sako man, Liudvikas mušdamas su ranka per petį. Tik buk gerai prisirengęs, šį patį vakarą pasimatysi su busiančia savo gyvenimo drauge ir jau galėsi pradėti džiaugtis gyvenimo linksmybėmis.

—Bet klausyk, Liudvikai, ar nieko nepaiškadys, jei aš su ja suėjęs nusiimsiu kepurę ir ji pamatys, kad ant mano galvos nėra tiek plaukų, kiek jų privalėtų buti?

—Nepaisyk nieko, ji, brol, to neboja. Štai musų klebonas visiškai plikas, na, o kaip vienas į kitą pasižiuri, tai taip linksmai, kaip katinai mirkčioja. Tik jau neturėk jokių abejonių. Apie aštuntą valandą, ateik palei sodo kampą, kur ir aš ateisiu su ja. Tai turėsite progą vienu du niekeno neperiškadomi sau gerai pasikalbėti. Taipgi iš anksto turiu tau pastebėti, kad su ja suėjęs nebuk kokis gremėzdas, bet apseik kaip privaloma. Užvesk tinkamą tam reikalui kalbą, pabaikauk, o taippat nebuk atšalėlis ir prie progos priglausk prie savęs. Mat pas mergas jau tokis keistas budas, jeigu nelyginant katę paglamonėsi, tai ir viskas buna gerai.

Davęs tokias instrukcijas, mano draugas Liudvikas išėjo. O kadangi jau buvo šešta valanda, tai man nebuvo laiko ką pradėti mąstyti, kaip tik pildyti savo duotąjį žodį ir rengtis sutarton vieton.

Nieko nelaukdamas persirengiau ir einu. Einu vadinasi susitikti su savo busiančia gyvenimo drauge ir laimės nešėja. Einu ir pats negaliu sau išrišti to klausimo, kur aš einu ir ko ieškau. laukdamas mudu supažindino. Liudvikas, atlikęs supažindinimo ceremonijas, nepatėmintas kažkur dingo ir likova mudu vienui vienudu.

Man peršamoji Barbė yra neaukšto ugio ir pusėtinai apistorė. Kaip stovi, tai kojos nuo vienа kitos nepertoliausiai, bet pusėtinai augalotas šunelis be jokio sukliuvimo pro jas lengvai galėtų išbėgti. Stovių ir žiuriu. Gerklę kažkas tartum replėmis suspaudė negaliu net nei kvapo atgauti. Manau sau, Liudvikas tai ir bus Liudviku, bet velnias ragundė mane jo paklausyti. Pastatė į tokią padėtį, kad nei nežinau kokią išeigą gauti. Žvalgausi ir bijau, kad kas nepamatytų, nagi pirštais užbadytų gatvėje susitikę! Ilgiau čia stovėti negalima, reikia eiti, bet kur? Pagalios šiek tiek atgavęs kvapą prabilau į ją.

—O kur mudu eisime?..

—Einame į sodną po medžiais —sako mano atsiprašant draugė.

—Eime sakau, na, ir nuėjome. Atsisėdome po nulinkusio medžio šakomis ant suolelio apie porą sprindžių tolumoje vienas nuo kito. Sėdime vienas į kitą nepažvelgdami ir abu tylime. Mano draugė prabilo į mane porą kartų ir vėl tyla. Pasiraiviau susipurčiau tarytum pipirą perkandęs. Užvertęs galvą žiuriu į padangėse mirgančias žvaigždes ir mąstau sau: Kodėlgi šį vakarą neužeina perkunas su lietumi, tai bent butų proga atsikratyti nuo tos "draugės"... Taip bemąstant, iš kažin kur atlėkė kokis tai bambatyras ir ėmė zirzti apie ausį. Netekęs kantrybės atsigrįžau į savo draugę ir sakau.

—Žinai ką, Tamista, čia ilgai buti negalime, nes naktiniai vabalai gali sukandžioti... Na, o ji vieton kad pritarti mano sumanymui, prisislinko arti prie manęs, savo stora ranka apkabino man apie kaklą ir sako.

—Paspėsime, pareisime, čia jauku ir miela. Pakalbėkime šiek tiek apie meiliško gyvenimo dienas.

Šis pasakymas, tarytumei mane nuogą į dilgynes įstumė ir pats nežinau ką daryti. Tuoj pradėjau galvoti kokią išeitį padarius: ar pačiam bėgti ją palikur, arba privesti prie to, kad ji mane palikus bėgtų. Pagalios atsigrįžau į ją ir vėl sakau:

—Klausyk, Tamista, tą pasikalbėjimą geriaus palikime kitai susipažinkite su Montello lietuviais.

Lytiški pajautimai apsireiškia sykiu su lytiškų organų subrendimu, tai yra nuo 13 ir 14 metų amžiaus. Visi žino, kad pasakose apie garnių šelmystes su vedusiomis poromis, tiek teisybės, kaip ir abelname šventraštyje.

Kaip tyras oras, taip tyras mokslas privalo but dykai ir aiškiai suteikiamas viešose mokyklose. Juk mokyklos tikslas, kad išmokti to, ko mes nežinome.

Lyties higiena turi but aiškinama mokyklose, taip anksti, kaip tik mokiniai pasiekia 13 ir 14 metų senumo. Tai yra žingeidžiausis amžius lytiškų paslapčių. Prof. B. C. Gruenberge iš Julia Richman High School, N. J., 1918 m. padarė sekantį bandymą:

Minėtoje highschoolėje buvo įvesta higienos pamokos apie įvairius dalykus. Po kiek laiko biologijos prof. B. C. Gruenberge pasiuntė mokiniams sekančius klausimus: (1) Kas jumi higienos pamokose labiausia žingeidu ir kodėl? (2) Kokius dalykus iki šiol mes nepalietėme ir jus patartute apkalbėjimui pamokose?

Šiuos du klausimus prof. B. C. Gruenberge liepė mokinėms atsakyti ant atskirų popierėlių ir nepasirašyti vardo ir pravardės, kad tuom išgauti tikrą mokinių troškimą apie higieną. Kitaip gi mergaitės nedrįstų klausti, kas joms yra draudžiama išsitarti.

Iš 430 mokinių buvo tokių, kurios atsakė, jog nieko neišmano naujo. Kitos atsakė, kad jos viską jau žino. Bet didžiuma žingeidavo apie lytiškas paslaptis. Štai tuli klausimai:

1. Mergaitė nežino ko pasiklausti apie dalykus, kurių ji nesupranta, ir atvirai gėda kalbėti.

2. Kaip vaikinai mokinasi, ką nors apie merginas, meginos norėtų žinoti, taippat, apie vaikinus.

3. Apsirupinimą apie save laike nekurių tarplaikių. Aš tikiu, kad mergina lankanti highschoolę gali apsirupinti apie save laike antdrapanių, kaip ir kituose laikuose.

4. Pridabojimas kuno laike antdrapanių, nes aš girdėjau skirtingas nuomones nuo žmonių, bet nežinau, kurie teisingesni.

5. Mes čia esam vientik merginos, todėl jųs galite apkalbėti dalykus, kurie mums visoms reikalinga žinoti, nes mes visos esam ignorantės, pavyzdžiui apie mėnesines.

6. Kuomet mes augam, mes visos pergyvename tulas atmainas musų kuno; todėl mes norim žinoti, kodėl taip atsitinka.

7. Neatsižvelgiant kiek mes nusimanome apie save, vistiek daug dalykų mums neaišku, kurie daug mus apeina.

8. Mes privalome žinoti daugiau apie žmogaus kuną ir apie musų lyties sąrysius.

9. Ką-nors tokio, kas liečia merginas, o juk nemažai svarbių dalykų yra apkalbėjimui.

10. Antdrapanes: mes visi čia esam žmonės, tai kodėl gi mes negalim viešai čia apkalbėti, kas rišasi su musų kuno atmainomis. Lyties klausimas apeina visus ir visas.

11. Aš manau, kad mokykloje yra patogiausia mus pamokinti to, ko mes nesuprantame apie lyties paslaptis.

12. Mergina privalo žinoti viską apie save ir kodėl taip atsitinka laike jos gyvenimo.

13. Kiekviena mergina privalo žinoti viską apie save.

(Bus daugiau.)

Vos tik spėjau gautis į sutartąją vietą, nagi štai ir Liudvikas su Barbe atėjo. Tuoj nieko netam sykiui, nes aš bijau tų vabalų kandžiojimo.

O ji padėdama savo galvą ant mano peties sako:

—Nesukandžios, Kazeli. Štai ir man įkando, bet nejaučiu ką tokio baisaus, nei ką. Atidengė koją net iki kelio ir parodė, o ta koja, brol, tai kaip stebulė! Perėjo per visą šiurpulys. Išsitraukęs skepetaitę nusibraukiau išmušusį prakaitą pradėjau raivytis ir kiek atsipeikėjęs atsigrįžau į ją ir sakau:

—Žinai ką, Tamista? Turbut nėra pasaulyje tokio kito nelaimingo žmogaus, kaip kad aš esu.

—O kas tau blogo?— vėl glauzdamosi klausia manęs.

—Nagi, turiu tokią baisią ligą, kad kas vakaras apie vienuoliktą valandą nuomariu apmirštu ir smaugiu tą, ką tik savo rankomis sugriebiu!

Mano atsiprašant busimoji gyvenimo draugė tik suriukė ir pradėjo žvalgytis. Besižvalgydama pamatė, kad miesto bokšte laikrodis tuoj rodys vienuoliktą valandą, tik subruzdo ir dingo tarp sodo medžių.

Jos pabėgimas nuo mano pečių tarytum nuslinko sunkiausia našta. Atsikėliau ir einu namo. Jaučiuosi taip, kad trejatą metų bučiau atsėdėjęs. Einu ir mąstau sau: ar neatneš velnias tą Liudviką, aš jam tinkamai atidėkavosiu už man siulomą laimę!...

Parėjęs atsiguliau.

Ant rytojaus buvo šventadienis, tai iš po to nuovargio vėlai atsikėliau. Nagi, štai ateina ir Liudvikas, mat, žingeidauja vakarykštėmis pasekmėmis, ir klausia:

—Na, o ką, Kazy Kaip jautiesi iš po vakar vakaro, o gal jau judu ir sutarėte?...

—Tu dešimt syk sprandą greičiau nusisuksi, negu sulauksi mano sutarimo! — atrėžiau jam besirengdamas eiti.

—Tai visgi keistas iš tavęs žmogus,— pradėjo jis norėdamas padaryti kažkokį išvedimą. Bet aš jo neklausydamas palikau jį ir nuėjau. Nuėjęs ant upelio kranto atsisėdau ir žiuriu, kaip vanduo srauniai bėga. Sykiu su tuo vandeniu bėga ir mano gyvenimo dienos. Kągi aš sulauksiu? Visgi keistas mano likimas.

GIRKALNIŠKIS.

VI-3-24.

Lietuvos Kariams.

Nors audra baisioji kiltų dar nekartą,
Perkunas galingas dundėtų aukštai,
Bet vilties nustoti neturim šį kartą,
Saulutė po audra duos šviesą gamtai.
Jau audra įšėlus užė ir baugino,
Mirtis mums vaidino šaltuosius kapus.
Bet drąsiai į priekį su viltim keliaus
Šiandien nebnešiojam vergijos pančius.
Audrai jau aprimus užgruotom jiegom
Nebaisu sutikt audros šėlimus,
Nes kartą laimėję, drąsos nepritruksim
Laisvės nemainysim į vergo pančius.
Kurtuvėnai 31-VIII-23.

J. Medžiaušis.

Kada?

Nemunas plaukia išilgai Lietuvos,
Dideli miškai puošia musų šalelę.
Mano gimtynė stovi prie Dauguvos,
Ten manęs laukia motina — senelė.
Bet aš klaidžiojų po svietą
Svetimam krašte, tarp žmonių svetimų,
Niekur nerasdamas brangesnę vietą,
Už žemelę savo bočių mylimų.
Jei ten nebutų tų piktų kunigų,
Kurie lenkų dievą Lietuvai įpiršo,
Vai! tada aš nekentėčiau tarp svetimų,
Tada aš begyvenčiau savo tėviškėje brangioj.
O, Lietuva! O, tėviškė mano!
Kada tu nublokši kunigų jungą,
Kada aš galėsiu pamatyti laisvą krutinę tavo?
Kada aš galėsiu be baimės į tave sugrįžti?

Be Tėvynės.

Lyties Higiena.

Pr. S. Žinąs.

Jei surambėję, saumyliai gydytojai pasistengtų įgyti vyriškos drąsos, tai lengvai nužertų seną, dulkėtą prietarų voratinklį nuo religiškai apakintų tėvų ir viešose mokyklose businčios motinos gautų reikalingą abelną motinišką žinojimą.

Jei visas šventraštis butų sumestas į užkurtą pečių ir visi ištvirkę moralybės mokytojai pasiųsti į pataisos namus, viešose mokyklose sėdėtų mokyti instruktoriai, vietoj dabartinių bemokslių, pigiai apmokamų, nervuotų senmergių, su apglėzota maldaknyge rankose.

Mergaitės mulkinamos, tamsinamos su garnių pasakomis apie lytiškas paslaptis, jos tokiomis ir palieka ant visados.

Tik vestuvių dienoj, kuomet kumutės įšyla, tada mirkčioja, šnabžda ir dažnai driptelėja gana riebų žodį, tyčia jaunavedžiams girdint. Vadinas, apsimainymas žiedų, tai privilegija dėl jaunavedžių supažindinti viens antram lytiškas paslaptis. Bet kas ir kada jiems išaiškins gimdytojų paslaptis, tai neišrištas klausimas.

Kaip tėvai, taip ir motinos nežinioje išauklėti, nežinėliais priima gimdytojų pareigas. Gimdytojų nežinystė, — tai žmogžudystė naujai generacijai.

Daugiau ar mažiau mes visi esam aukomis protiškai ištvirkusios religiškos moralybės.

Melų-melai visuomet buvo ir yra mokinama busiančios motinos.

Šventraštis, tik rašo apie šventųjų pabėgimą nuo pačių ir pačių pabėgimą nuo vyrų, kad gyventi nekaltybėje. Puiki dora! Ir kam čia rupintis apie šeimynų ardymą dėl "šventų cnatų." Geriau tylėk ir dievą mylėk, nes nekaltybės šliubų biznis nukentės.

Apsišvietę žmonės visur neplatina didelių šeimynų, dėl daugelio gerų išrokavimų. Tokius ištvirkę moralistai pradeda šmeižti, plusti ir vietomis sušaukia bažnyčioj vyrus, moteris, vaikinus ir merginas, kur "čystatoje užsilaikantis" misijonierius duoda "puikiausias" instrukcijas lytiškuose susinešimuose. Suprantama, tokias instrukcijas suteikia sistematiškai paskirstydami vakarus, "tik dėl vyrų," tai "tik dėl moterų," tai vėl, "tik dėl merginų" ir, "tik dėl vaikinų."

Žmoneliai manydami, kad šventi senberniai užsilaiko "čystatoje" ir kaipo cnatlyvi misijonieriai visai nesupranta apie "piktų pagundų" žaislus. Bet iš jųjų misijų žmoneliai sužino, kad anie "cnatlyvi jaunikaičiai," daugiau žino apie žertus su moterimis negu Rusijos oficieriai.

Jei kas norit informacijų apie "cnatlyvų jaunikaičių" misijas,

Liudna ir Gailu.

Pavasario rytą
Lankoje gėielę
Aš pamačiau.
Josios skaidrumu
Puikiais žiedeliais
Ilgai džiaugiaus.
Džiaugties, gerėties
Puikia gėlele
Visad neteko.
Josios žiedeliai
žiauriąja ranka
Nuskinti tapo.
žiauriąja ranka
Skyniu gėlelę
Aš apgailėjau.
Puikios gėlelės
Skaidrių žiedelių
Ilgai liudėjau.

J. Medžiaušis.

Kurtuvėnai,
2-VIII-23.

SANDARA
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

"THE LEAGUE"
Published Every Thursday at South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA
Anthony A. Tulys
Editor.
V. M. Čekanauskas
Business Manager.
327 E Street, Boston 27, Mass.

SANDARA
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS
Savaitinis Laikraštis
Leidžiamas kas Ketvergas
Prenumerata turi buti apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo.
Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant:
Metams kainuoja (Amerikoje) $2.50
" " Kanadoje $2.75
" " (Užsieniuose) .. $3.00

Entered as Second - Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Apsiginklavimas.

Kiekviena šalis daugiau ar mažiau yra apsiginklavus: turi sargybai kariuomenės ir amunicijos. To palaikymui reikalinga nemažai kapitalo sunaudoti, kas skriaudžia gyventojus. Jei nereikėtų rupintis tautoms apsisaugojimu nuo netikėto priešo, tai dikčiai žmogaus darbo butų galima suvartoti tokiems dalykams, kurie neštų žmonijai naudą. Iš to, kas padedama apsiginklavimui, žmonija jokios naudos neturi. Dėl to tai yra labai daug kalbama, kad sumažinus apsiginklavimą iki minimumo. Tas klausimas šiandien svarstomas ir Tautų Lygoje. Apie nusiginklavimą myli labai daug kalbėti ir bolševikai. Vienok ar pasieks žmonija tokį civilizacijos laipsnį, kur tautoms, arba viešpatijoms nebereikės rupintis apsiginklavimu, tai yra didelis klausimas. Kadangi kožna viešpatija turi savo pasiteisinimą dėl ko ji ginkluojasi.

Šiandien nemažai nurodoma į Rusų sovietus, kad pastarieji yra labiau apsiginklavę, negu bile kokia kita šalis, nors tuo tarpu jie ir sakosi esą nusistatę prieš apsiginklavimą. Bolševikai save teisina tuo, kad šiandie, kada iš visų Rusijos pusių viešpatauja kapitalizmas, sovietams tenka buti pasirengus bile dieną atremti priešą. Iškilus Gruzijoj Kaukaze, sukilimui prieš bolševikų tironiją, "Laisvė" šitaip užgiedojo: "Da sykį darbininkija turi progą persitikrinti, kaip negalima sovietinių respublikų sąjungai padėti ginklą, kol už jos rubežių viešpatauja kapitalizmas." Taip. Bet kada bus galima? Ten, kur viešpatauja didžiausis gyventojų persekiojimas, skirtingų įsitikinimų žmonių žudymas, ar bus kada galima padėti ginklą? Suprantama, kad ne. Carui viešpataujant ėjo žiaurus persekiojimas ir dėl to augo prieš jį žmonių pagieža ir daaugo iki to, kad caras turėjo nuvažiuoti į amžinastį su visa savo despotija, ginklo nepaleidęs iš rankų. Bolševikų rėžima nemandresnė už buvusio caro. Tat galima drąsiai sakyti, kad ir jinai nugarmės į kapus ginklo nepadėjus. Mums rodos, kad kol Rusijoj viešpataus bolševizmas, tol Rusija pasiliks apsiginklavus, kaip ji yra šiandie. O šiandie jie yra tvirčiau apsiginklavę, negu bile viena kapitalistinė šalis, kaip jau mes sakėm. Todėl ir tuo bolševizmas yra pragaištingas krašto gyventojams.

Dėl argumento daleiskime, ateis laikas, išnyks kapitalizmas ir užviešpataus bolševizmas, arba socializmas. Ar tada apsiginklavimas bus panaikintas? Mes manome, kad ir tokiam perversmui atėjus, apsiginklavimas loštų savo rolę. Nes žmonių pasaulyje yra su visokiomis ambicijomis. Daleiskime pasitaikys užaugti tokiam vyrui, kaip B. Napoleonas. Ar galime užtikrinti, kad to upo žmogus nebandys ir tuomet ieškoti sau pasekėjų ir pasikelti prieš esamąją vyriausybę? Labai galimas daiktas.

Taigi, sunku pasakyti, ar kada bus galima panaikinti apsiginklavimas, ar ne, nors žmonijos tvarkymasi ir žymiai pasikeistų. O kas dėl bolševikų sistemos, tai mes tikri, kad tie gaivalai nepaleis iš savo rankų didžiausio ginklo, iki paskutine savo diena. "Laisvės" pasaka apie komunistų rupinimąsi nusiginkluoti yra tuščia. Valdžia, kuri laiko pamynus piliečių laisvę, niekada negali paleisti ginklą iš rankų.

Musų Spauda Lietuvoje.

Lietuvą aplankę amerikiečiai pasakoja, kad Lietuvos žmonės labiau mėgsta skaityti Amerikoj leidžiamus lietuvių laikraščius, negu Lietuvos. Musų laikraščių forma ir kalba jiems daugiau patinka. Lietuvos liaudis greitai apsišviestų ir numestų sunkią kunigų naštą nuo savo pečių, jei tik pažangieji musų laikraščiai pradėtų skaitlingai lankyti musų tėvynės miestus ir sodžius. Dabar, palyginamai, labai mažai musų laikraščių pasiekia Lietuvą, nors ten beveik kiekviena šeimyna turi giminaitį Amerikoje.

Tai didelis amerikiečių apsileidimas. Taip neturėtų buti. Kiekvienas, kuriam brangi apšvieta, privalėtų žiurėti, kad jo giminės ir artimi draugai gautų iš Amerikos pažangų laikraštį. Kiekvienas Sandarietis privalėtų rupintis, kad jo giminės ir draugai Lietuvoje gautų "Sandarą." "Sandara," kiek mums teko patirti iš Sandariečių, yra laikraštis, kuris moka prieiti prie liaudies. "Sandara" labai patiktų ir Lietuvos liaudžiai ir galėtų daug prisidėti prie jos apšvietimo, jei tik užtektinai egzempliorių ten nukeliautų. Tegu "Sandara" aplanko visus Sandariečių brolius, seseris ir tėvus Lietuvoje! Tegu "Sandara" skleidžia apšvietą ir susipratimą ir ten musų tėvynėje.

Taigi, Sandariečiai, visi ir kiekvienas žiurėkime, kad šiemet dar prieš Naujus Metus "Sandara" lankytų musų gimines Lietuvoje. Tas padarys mums išlaidų labai mažai, o musų giminėms ir Lietuvai abelnai naudos neapsakomai daug. "Sandara," aplankydama Lietuvos miestus ir sodžius, padės pažangiajai Lietuvos visuomenei prašalinti iš musų tėvynės juodą kunigų armiją.

Apžvalga:

KAŽIN KĄ PAISTO.

Mes jau porą kartų nurodėme, kad "Naujienos" kalbėdamos apie Sandariečius dažnai suklumpa logikoj ir pradeda paistyti dievai žino ką. Šia jums kitas pavyzdys:

> "Sandaroje" yra keltas priešingų viena kitai srovių, kurios nesugeba susitarti tarp savęs net labai svarbiais principų klausimais."

O už kelių sakinių toliau tas dienraštis jau šitaip plepa apie Sandarą:

> "O kokie tie principai, tai dievai žino."

Patėmykite kaip stoka tam laikraščiui sveiko protavimo. Pirmoj vietoj jisai nori įtikinti skaitytojus, kad Sandariečiai "nesusitaria svarbiais principų klausimais," o antroj vietoj patsai jau klausia "kokie tie Sandariečių principai." Jei "Naujienos" nežino kokie yra Sandaros principai, tai kaip jos gali žinoti, kad Sandariečiai nesusitaria dėl principų? Nedaugelis randasi užaugusių žmonių, kurie taip kvailai drįsta kalbėti.

LIETUVOS LAIKRAŠČIAI NAUDOJASI "SANDAROS" NUOMONE.

Tuli lietuvių laikraščiai Amerikoje nusiskundžia, kad Lietuvos redaktoriai ir inteligentai neseka čia leidžiamų laikraščių. Tačiau taip nėra su "Sandara." "Sandarą" atidžiai seka Lietuvos redaktoriai ir kai kada pagerbia ją, pasinaudodami jos nuomonę. Štai "Lietuvos Ukininkas" (35 num.), truputį paaiškinęs apie bolševikus, šitaip išsireiškia:

> "Čia paduodami savo nuomonę apie bolševikus dedame iš artimo "L. Uk." Amerikos laikraščio 'Sandara' straipsnį."

Po tuom seka ištisai, žodis į žodį "Sandaros" editorialas "Dėl ko bolševikai nyksta," kuris tilpo musų laikrašty keletas savaičių atgal.

PERMAINA "DARBO" REDAKCIJOJ.

Kriaučių organo "Darbo" redakcijoj įvyko permaina. Iki šiol "Darbą" redagavęs V. Pošk a pasitraukė, užleisdamas savo vietą L. Pruseikai, buvusiam "Laisvės" redaktoriui.

Ponas Pruseika yra sufanatikėjęs bolševikas. Todėl tenka nusistebėti, kad kriaučiai pavedė savo organą redaguoti tokiam tautos išgamai.

Dėl "Prisimelavimo."

Pastaruoju laiku "Vienybė" kaž kodėl pradėjo ieškoti visokių priekabių prie musų vienminčių Lietuvoje valstiečių liaudininkų ir nors mažiausia ką pamatę pas juos (v. l.) sau nepatinkamo, išpučia didžiausį burbulą. Neminint jau vėlesnių atsitikimų, įdomu prisiminti iš "V." 113 num. jos džiaugsmą, kad jos numylėtinė atžareivių moksleivių organizacija Neo-Lithuania patraukė į teismą "Lietuvos Žinias." Trumpai apie tai paminėjus, ji nuo savęs taip nuriečia: "Jei tai tiesa, tai, matyti "L. ž.", bekovodamos prieš steigimą lietuviams studentams bendrabučio Kaune (kuris yra butinas reikalas ir vienas iš svarbiausių tautos darbų) prisimelavo iki teismo." Kad "Lietuvos Žinios" kovoja prieš visus Lietuvos atžagareivius, kurių tarpe yra ir minėta studentų organizacija, tai dar nereiškia, kad jos kovoja prieš tautai svarbiausius reikalus, bet "Vienybės" akimis žiurint, tai atrodo taip. Juk ir "V." pasekėjai apšaukė tuos einančius prieš tautą, kurie drįso pasakyti kas yra Neo-Lithuanijos studentai (Narvydas šiuos žodžius rašantį, 11 num. "Dirvos." šių metų).

Stebėtina, kad "Vienybė" tankiai talpindama apie dabartinį Lietuvos reakcionierių siautimo blogus darbus negali permatyti, kad "L. ž." pasmaugimas tai reakcijos svarbiausis tikslas, ir taipgi Neo-Lithuanija yra tos reakcijonierių klikos kaip ir dabartinė valdžia, ir nepaisant ar anie laimės, ar ne, bet iškaščių ir nesmagumo "L. ž." visgi padarys. Matome kaip dabartiniai Lietuvos poneliai pasielgė su pirmu valstiečių liaudininkų dėl savivaldybių atsišaukimu. Nors bėgiodami nuo Ainošiaus prie Kaifošiaus, kad suradus jiems kaltę, bet niekaip prie įstatymu pritaikint negali ir gana. O vienok atsišaukimų dalint neleidžia. Tad matant tokį reakcionierių pasielgimą su minėtais atsišaukimais, ar reikia stebėtis, kad tų pačių gaivalų ir "L. ž." patrauktos į teismą?

Bet kaip ten nebutų, visgi su tuo "prisimelavimu" nereiktų taip skubintis, kol teismas neras tos melagystės (nors šiandien ir iš Lietuvos teismo viso galima laukti, kada ans randasi tokių vyrų rankose, kuriems "valstybė nėra tikslas").

P. M. Andrius.

Pirmoji Lietuvos Dainų Diena.

(Nuo specialio "Sandaros" korespondento.)

Musų kaimynai Latviai ir Estai jau nuo seniau turi savo Dainų dienas, mes, lietuviai, turėjome laimės jos sulaukti, išgirsti skaitlingo sujungto visos Lietuvos choro dainos tik šiemet.

Ši Pirmoji Lietuvos Dainų Diena įvyko š. m. rugp. 23 d. ir 25 d. Kaune, kariuomenės parodų aikštėj, dalyvaujant 80 chorų su 3000 dainininkų-ių iš visos Nepriklausomos Lietuvos kampų.

Dainininkams estrada paruošta ant pakilios vietos, ant kareivių sandėlio-rusio, apipilto žemėmis, kuris apžėlęs žole atrodo iš vienos pusės lyg koks kalnelis. Priešais estrados paruošti suolai sėdintiems ir aikštė stovėti. Tarp estrados ir publikos stovi gražiai aptaisytas vanduokudrelė, gražinanti šią iškilmės vietą.

Už pusę val. pasimato iš miesto traukianti dainininkų minia su savo vėliavomis ir priėję kalnelį — karo sandėlį lipa ant jo, vėliavas sudeda prie estrados sienų ir palengva pradeda leistis žemyn laiptais į estrados apačią. Pirmiausia išeina mergelės tautiniais rubais pasipuošusios, kurių buvo nemažai, paskui be tautinių rubų ir pagaliau vyrai. Estrada dainininkų prisipildo nuo apačios iki viršaus. Publika nerimauja, laukia dainų.

Dainų diena atidaryta rugp. 23 d. 16 val. dalyvaujant Respublikos Prezidentui ir kitiems aukštiems svečiams. Po kalbų Dainų Dienos Komiteto pirmininko p. Vileišio ir R. Prezidento p. J. Naujaliui diriguojant bendrasis jungtinis choras iš 3000 krutinių užtraukė galingą Tautos Himną. Arti 50,000 klausytojų minia sustoja prieš himną, nutyla. Himnas, karių dudų orkestrams pritariant, skamba dar pirmukart giedamas tokio skaitlingo choro ir prie tokios milžiniškos minios.

Po himno p. Juozui Naujaliui diriguojant tas pats bendrasis jungtinis choras uždainuoja "Močiutė mano," "Oi žiba žiburėlis" ir "Ant kalno karklai siubavo." Po to tas pats choras, p. Stasiui Šimkui diriguojant padainuoja "Ant tėvelio dvaro," "Per girią girelę," "Važiavau dieną," "Tykiai, tykiai," "Trijų seselių," "Ir išaugo ąžuolėlis" ir "Bijunėlis žalias."

Po bendrojo jungtinio choro dainuoja Panevėžio miesto jungtinis choras, p. Mikui Karkai diriguojant "Vilniaus," "Dainos menui," "Pavasaris" ir "Oželis" ir p. Vladui Paulauskui diriguojant "Žalgirio mušis". Su šiuo choru dainose dalyvavo mišrusis panevėžiečių orkestras.

Toliau dainavo "Pavasario" Jaunimo Sąjungos jungtinis choras, p. Apolinarui Likerauskui diriguojant. Padainavo "Pavasarininkų himną," "Jaunimo giesmę" ir "Kur bėga Šešupė." Po jų vėl dainuoja bendrasis jungtinis choras, p. Juliui Štarkai diriguojant. Padainavo "Už jurių, už marelių," "Motuš, motuše," "Pasėjau linelius," "Oi tu ieva, ievužė," "Tris dienas, tris naktis" ir "Arielkėle, tu pilkojiji," kuria ir pabaigė pirmąją dalį, tos dienos programą.

Antroji dalis turėjo buti išpildyta rytojaus dieną 16 val., bet visą dieną lyjąs lietus privertė nukelti į rugp. 25 d. 15 val.

Antrąją dalį pradėjo Klaipėdiečių jungtinis choras, p. Antanui Vaičiuliui diriguojant. Padainavo "Tai ženkime artyn," "Balnok, broli, bėrą žirgą," "Šėriau žirgelį, "Oi kaip augtų ir žydėtų," ir "Pasisėjau žalią rutą."

Po klaipėdiečių dainuoja Šaulių Sąjungos jungtinis choras Diriguojant p. St. Šimkui padainavo "Šėriau žirgelį," "Palaužta rutelė," "Kam šėrei žirgelį" ir "Kur bėga Šešupė." Paskui dainuoja Ateitininkų Sąjungos jungtinis choras. Diriguojant p. Kostui Gurevičiui padainuoja "Ateitininkų Himną," "Prapuoliau, močiute" ir "Darbininko dainą."

Dainų diena baigiama vėl bendrojo jungtinio choro dainomis, p. J. Naujaliui diriguojant, "Oi žiba žiburėlis," "Ant kalno karklai," p. J. Štarkai — "Motuš motušė," "Tris dienas, tris naktis," "Arielkėlė" ir p. St. Šimkui diriguojant "Važiavau dieną," "Ant tėvelio dvaro," "Tykiai, tykiai" ir "Bijunėlis žalias." Dainų diena pabaigta Tautos Himnu. Po himno garsingu valio pagerbti musų kompozitoriai ir kiti šios dienos dirigentai.

Dainų dienoj buvo ir užsienio svečių rašytojų ir muzikos kritikų. Ji patraukė ir užsienio dėmesį.

Taip praėjo pirmoji Lietuvos liaudies dainų diena-šventė. Ji dar tik pirmoji. Nors buvo gana rupestingai, uoliai ruoštasi, bet visgi kaip pirmoji buvo pastebėta šiokių tokių trukumų bei mažmožių, kurie kitose šventėse, žinoma, bus išvengti. Kas ypatingiausia, tai atvykę iš toli dainininkai, susispaudę ankštuose vagonuose nemažai privargo, upo nustojo, kas dainuoti, aišku, kliudo. Kai kuriuose dainininkuose truko drąsos savo balsus drąsiau, galingiau pakelti. Bet pradžia padaryta, lietuvio daina, kuri neleido lietuviui žuti, kuri išlaikė nepriklausomybės, krašto meilės idėją, progresuoja ir iš po šiandieninio stogo išeina į tukstantinę minią, išeina į pasaulį parodyti savo galę. Kitos dienos, galima drąsiai sakyti, bus kur kas aukščiau, tobuliau pastatytos, nors ir pirmoji neblogai išėjo, padarė gražaus, malonaus įspudžio.

Lai gyvuoja lietuvių galinga, sielą žadinanti, daina, lai ji skamba visur ir visada. Nes tik musų liaudies dainos dėka šiandien Lietuvos vardas gyvas.

Bočių Atmintojas.

Pažvelgus Arčiau.

Prisižiurėjus į musų darbuotę, mes daug darbo padedam visai bešališkose draugijose ir tokiu budu pamirštame savo partiją. Neturiu mintyje sakyti, kad nieko neveikti draugijose, bet reikia žiurėti, kad tas veikimas neskriaustų ir musų partijos.

Ateinantį žiemos sezoną reiktų daugiau domės kreipti į musų partijos funkcijas.

Nežiurint, kad Lietuvoj kuo tolyn, tuo labiau įsigali kramolos malšintojai ir visokiais budais siaurinama piliečio laisvė, mes gi čia turėdami progą sudrutinti jiegą ir tą jiegą perduoti musų vienminčiams Lietuvoj, kad jie galėtų iškovoti darbo žmogui žmoniškesnes sąlygas, mažai tesidarbavome šį vasaros sezoną.

Turėdami Politinį Iždą mažai tekreipiame domės į jį.

O juk tai gyvybės funkcija musų partijoje.

Mes turime daug draugijų, prie kurių didžiumoje priklausome ir turime įtakos į narius savo darbštumu draugijos labui.

Bet neįstengiame parodyti, kad paskirtų tam tikrą auką šviesesnei ateičiai Lietuvos darbo žmogui. Kada tuom pačiu kartu kitų srovių žmonės gauna tam tikrą auką, kaip pav. parapijinių statymui, politiškų kalinių liuosavimui, kurių gal visai kalėjime nėra, arba kad koks yra tai niekad nemato tos pagelbos.

Ve, čia mes turime daugiau domės į tą kreipti.

Kiekvienam nudie sveikai protaujančiu protu suprantama, kad gerovę suteikia darbo žmogui tie žmonės, kurie vadovaujasi demokratijos principais, o ne kokiais tai "izmais," kurie nudieniniam gyvenimui yra perseni, arba nieko gero nereiškiančiais ateity.

Turėdami stiprų Politinį Iždą mes galėtume daug naudos suteikti Lietuvoj darbo žmonėms taip gi ir čia.

Juk ateina rinkimai Lietuvoj, musų vienminčiai neturi finansierių kaip kad kitos partijos, pav. krikšč. dem., kurie pasinaudodami valdymu dabar Lietuvos kiek galėdami siurbia turtus ir kraunasi įpartijos iždinę. Visos Europos šalys net ir koservatiškiausios progresuoja, o musų prigimtas kraštas Lietuva it ant mėnulio tamsųs taškai juoduoja tarp Europos švistančių valstybių.

Rimtai pažvelgus matoma kaip tam tikri žmonės juodojo internacionalo veda viską į pragaištį. Ir jeigu nesukrusime, tai musų vienminčių kova už nepriklausomybę nueis gan į tamsias miglas.

Taipgi ir čia Amerikoj galėtume pagelbėti musų partijos nariams bei rėmėjams sunkesniose valandose jų gyvenimo.

Paimkime streikus, kuriuose ir musų broliai lietuviai gan daug nukenčia. Ir čia jiems gan dažnai reikalinga moralė ir finansinė pagelba.

Bet iki šiol gan mažai domės buvo tekreipta. O todėl, kad musų partijoje tiek finansų tebuvo, kad išlaikius partijos aparatą.

Trumpai suėmus viską į kruvą, mes turime milžiniškų darbų nuveikti į trumpą laiką.

Dabar musų ir proga, nes visuomenei nusibodo visokios "izmų" srutos ir visuomenė yra ištroškus geresnio buvio t. y. demokratybės, kaip žuvis vandenio.

Tat kviečiu šį žiemos sezoną kreipti domės daugiau į Politinį Iždą.

Čekius, m. ord. išrašykite Politinio Iždo vardu: A. IVAS ir siųskite 327 E St., pažymėdami P. I. sąskaiton.

A. J. Gotautas,
P. I. Sekretorius.

Prijaučiančių A. L. T. Sandarai laikraščių maloniai prašau perspauzdinti. A. J. G.

Bibljoje žydų karalius Saliamonas Perskyrime 4, posme 9 ir paskesniuose sako:

"Geriaus yra dviem, negu vienam, nes abu tur naudą iš savo darbo."

"Jei vienas puola, tai draugas ji prikelia. Bėda tam, kurs yra vienas. Jam parpuolus nėra kito, kuris jį prikeltų."

"Vienas yra apgalimas, bet du gal atsiginti."

"Dvieje gulėdami sušyla, kaip gal viens sušilti?"

Vyčiai - senberniai klausykite Saliamono ir tuojau apsiveskite.

Kazys Ir Dėdė

—Klausyk, Kazy, jei tu pasiprovintum ir butum man ištikimas vaikas, tai pasistoročiau, kad tave pastatytų į gerą gyvenimą.

—Tai kokio gi, Dėde, "pasiprovinimo" nuo manęs nori?

—Nagi, vaike, visų pirmiausiai, turi pasitraukti nuo tų bedievių, su kuriais dabar esi. Turi prieiti spaviednės iš viso gyvenimo ir prisiekti, kad daugiau su bedieviais nesusidėsi.

—Gerai, Dėde, daleiskime jei aš tavęs paklausęs taip padaryčiau, tai kas iš to toliaus butų?

—Tada, vaike, mano kumas duotų daug pinigų ir tave išleistų į kunigus.

—Aš nemanau, Dėde, kada to sulauksi!..

—Na tik tu, vaike, pamislyk gerai, kągi gero tu sulauksi? Susidėjai su tais bedieviais, skursti, vargsti ir kasgi iš to viso vargo.

—Taip, Dėde. Aš gerai suprantu, kad įstodamas į jusų vadinamą "bedievių" Sandariečių partiją jokių turtų nesukrausiu. Bet nežiurint, kad man bunant Sandariečių eilėse reikia daug patriusti už ką reikalingo atlyginimo negaunu. Vienok esu patenkintas tuomi, kad esu eilėje tų žmonių, kurie dirba žmonijai naudingą darbą. Pertaigi, aš iš Sandariečių eilės niekuomet nemanau pasitraukti, ir visuomet laikysiu sau už pareigą, kad ir kitus lietuvius pertikrinti ir pakreipti prie to kulturinio musų tautai naudingo darbo. Dabar pasakyk man, Dėde, kokią gi aš naudą žmonijai galėčiau padaryti kunigu budamas?

—Jeigu tu, vaike, butum kunigu, tai kitokiu ir buti nenorėtum. Jis, vaike, turi locną klebboniją; turi gražią gaspadinę, kuri jį gerai apžiuri, na o apie išteklių gyvenime tai nei šnekėti nėra reikalo! O pats ilgą laiką savo parapijoj buvau prie dešimtukų ir žinau kiek žmonės jų suneša. Nors ir į mano ambrilą užkliudavo po keletą dolerių, bet kas šventadienis ir klebonui kliudavo mažiausiai po šimtinę! Nagana dar to, budavo kurią dieną pasako smarkesnį pamokslą, tai žiurėk, kaip su krepšiu pereina per bažnyčią, tai daugiau negu šimtinė kaip iš pypkės ir yra!

—Tas tiesa, Dėde, aš gerai žinau, kad kiekvienas kunigas susikrauna sau turtus. Iki šiol dar nėra buvę tokio atsitikimo, kad bent vienas kunigas ant senatvės butų likęs elgėta. Po jų mirties, kiekvieno pasilieka jei ne desietkai tai šimtai tukstančių kapitalo, kurį valdžia konfiskuoja, giminės arba špitolninkai išsidalina. O tie visi centai, juk buna surinkti iš vargšų žmonių, kurie gal neturi tinkamai pavalgidinti ir aprengti savo šeimynas.

—Kaip tu sakai, vaike, kad parapijonai prieš tai streiką surengtų?

—Aš netikiu, kad jus, Dėde, streiko keliu ką laimėtumėte. Visupirma, kurie tam pasipriešintų, tai tie liktų apšaukti "bedieviais" ir atiduotų velnui. Gi kiti bijodami "pakliuti" į velnio nagus nusilenktų ir pasiliktų ištikimi.

—Ale kągi tu čia, vaike, niekus kalbi! Juk parapija priklauso parapijonams ir jie gali padaryti taip, kaip jiems patinka!

—Visai ne, Dėde. Parapijonai tik privalo kiek gali daugiausiai parapijai duoti pinigų, bet ant bažnyčios bosauti jie neturi valios. Pavyzdžiui paimkime mes visas lietuviškas parapijas Amerikoje, kuriose gyvena apie 200 ar daugiau kunigų. Tie kunigai kas savaitę parapijų reikalams, arba kaip jie sako bažnyčių reikalams surenka nemažiau 20 tukstančių dolerių, arba į metus laiko tai surenka virš milioną dolerių! Reiškia, kas metas iš lietuvių katalikų kišenio Amerikoje žusta milionas dolerių!

—Ale kągi tu čia, vaike, niekus šneki! — jeigu bažnyčioms buna suaukuota, tai reiškia, kad lietuvių bažnyčioms ir buna sunaudota!...

—Gerai, Dėde. Bet pasakyk man, ar Amerikos lietuviai turi nuosavą bent vieną bažnyčią?

—Tai kaip gi?! — kiek yra lietuviškų bažnyčių, tai visos lietuvių!...

—Visai ne! Amerikos lietuviai katalikai neturi nei vieną bažnyčią, kuri butų jų savastis. Visos bažnyčios yra atiduotos airių vyskupams ir jie ant jų bosai. Pabandykite jus, Dėde, kaip sakei sustreikuoti prieš savo kunigą, o kaip bematant, airis vyskupas įsimaišys ir nežiurint, kad bažnyčia ir už jusų pinigus išbudavota, bet jums jos durys bus uždarytos. Turi nepamiršti tai, kad pirm negu bažnyčios buna statomos, jau jos buna vyskupams užrašomos kaipo jų nuosavybės. Jei šiandieną bent kuri lietuviška bažnyčia negalėtų išsilaikyti kaipo dievmaldystės vietą, tai ją vyskupas konfiskuotų ir iš jos padarytų tokią įstaigą, kuri matytų jam daugiau pelno duotų. Dabar manau, Dėdei, bus aišku, kad aš niekuomet nesutikčiau buti kunigu ir iš lietuvių darbininkų viliojant pinigus budavoti svetimas nuosavybes. Šiandieną jau ir daugelis rimtesnių katalikų tą permato ir susilaiko nuo savo bereikalingo pinigų mėtymo.

—Tai tu, vaike, sakai, kad kada lietuviškos bažnyčios negalės išsilaikyti, tai lietuviai jas negalės parduoti?..

—Žinoma kad ne! iš jų airiai vyskupai galės padaryti šokių sales arba kitokias bizniškas įstaigas, o lietuvių visas sudėtas turtas amžinai bus žuvęs.

—Jei taip yra, tai aš, vaike, pripažįstu, kad tavo yra teisybė.

Kokis Cudaunas tas Musų Svietelis.

"Naujienose" (227 num.) tulas Žvalgas (matyt p. Grigaičio koksai kumas, jei ne jis patsai) šitaip gieda:

"Tulelis redaguodamas "Naujienų" vietines žinias anais metais pasakė, kad Chicagos miesto teisėjų rinkimus laimėsią demokratai. Naujienų redaktorius tada pasiuntė jį apie politiką pasiteirauti gatvės policisto. Tulelis, pasirodo, Naujienų redaktoriaus patarimo nepaklausė, nes jis politikos baloje dar ir dabar tebesimučina. Jo unoras, pasirodo, neleidžia jam progresuoti."

Matyt, p. Grigatis myli tuščiai plepėti daugiau, negu plėtkininkės bobos. Jisai net savo zeceriams ar kam panašiems papasakoja kas buvo keli metai atgal. Mes jo nepeiktumėm, butų well and good, jei jis tai darytų gudriu budu, savo naudai. Bet dabar savo pletkais jis parodo, kad Tulys nusimanė apie politiką daugiau už jį jau ir anais metais. Nes kaip jis rašė, taip ir buvo — Chicagos miesto rinkimus laimėjo demokratai, o ne socialistai, apie kurių "didelę galę" norėjo Grigaitis priversti tą vaikiną meluoti. Tada Tulys buvo tik high school pabaigęs vaikinas ir tai sugebėjo iš kalno pasakyti naujieniečiams kas laimės rinkimus, 'runyti" "Naujienas" ir išmokyti jų redaktorių kaip silibuoti tulus žodžius, kaip tai "klubas" ir tt.

O apie progresavimą vėl netenka daug kas sakyti. Nes "žvalgai" pasiliko ant savo laktos ir peli niekeno nežinomi. Vadinasi, jiems patiems kas nors neleidžia progresuoti.

Žiurėsime ką daugiau tas boba paplepės apie Tulį savo tavoršiams.

J. K.

Ką Sako Lietuviai Daktarai.

Paskutiniam "Gydytojo" numery štai ką rašo lietuviai daktarai:

Seniems patartina valgyti daugiau tokių valgių, kurie turi daug cukraus ir krakmolo, kaip tai duoną, bulves. Mėsos ir kiaušinių nepatartina daug valgyti.

"Grybuose nėra nieko ypatingo. Kaipo maistas jie neturi daug reikšmės. Yra sveikesnių ir gardesnių valgių. Kam jie gardus, turi atsiminti, kad gyvybė rizikuojama kiekvieną sykį, kada grybai valgomi."

Dr. V. Šimkus rašo, kad mėsa yra sveika valgyti ir kad nusistatę prieš mėsą daro nesąmonę. Nevalgyti mėsos reiškia daryti sau skriaudą.

Dr. A. Montvidas rašo, kad galima gauti vasaros slogas nuo augmenų žiedų dulkių ir jos esančios biauresnės, negu žiemos slogos.

Kojų pakrikimas paeina nuo netikusiai pririnktų batų.

Adrenalinos chloridas atgaivina apmirusį žmogų, jei jis yra apmiręs dėl operacijos, išgąsties ar panašios priežasties.

"Besimaudant viešose maudyklėse galima gauti sekančios ligos: gonorėja, sifilis, karštligė, kruvinoji, slogos, šunvotės, akies išpurpimas, vokų įdegimas, tonsilitas, niežai, įvairus ausų vidaus įdegimai. Maudanties geriausia turėti savo rubą ir nesinardyti po vandenį taip, kad jis eitų į burną, nosį ir ausis. Galima maudytis galvą paliekant sausą." (Mes nenorime girdėti, ką į tokius patarimus pasakys tie, kurie myli maudytis. Ypač apie galvą sausą.)

Nelaimė.

Jaseniauka (Lazdijų valsčiaus Seinų apskričio.), liepos 11 dieną š. m. Marė Staniukienė, bekeldama puodą su verdančiu šarmu netikėtai apliejo pustrečių metų senumo, savo dukrelę, kuri baisiai apšuto, jog negalėjo nei gydytojas suteikti pagelbos. Nelaiminga mergaitė pasikankinusi aštuonias dienas numirė liepos 19 dieną.

I—s.

CHICAGO, ILL.

A. L. T. Sandaros 75 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 1 d. 8:15 vakare, Dr. Molinio raštinėj, ant antrų lubų iš fronto, 731 W. 18th St. Į susirinkimą visi nariai malonėkite atsilankyti, nes bus svarbių dalykų.

S. K. Grišius, pirm.,
V. F. Andrulis, rašt.,

KIEKVIENAS SUSIPRATĘS LIETUVIS PRIKLAUSO PRIE A. L. T. SANDAROS.

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS

Gydo, Reumatizma, Ranku, Koju, Nugaros skaudejima, Šalti, Ranku, Koju, tirpima. Dusuli, Galvos skaudejima, ir teip visokius skaudejimus (tik ne ronas).

Tukstančiai žmoniu yra išsigyde o milijonai dar nežino apie tai.

Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria sulig naudos gydymo.

Kaina 75 centai, $1.50 ir $3.00, ir 10 centu extra už persiuntima.

Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.

Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

Merginos — Jusų Rupesčiai Užsibaigė!

Buvo laikai, kuomet niekas nežinojo kas yra pleiskanos ir kaip nuo jų atsikratyti. Šiandien yra visiškai paprastu dalyku užlaikyti savo plaukus ir galvos odą švarioje ir sveikoje padėtyje.

Ruffles

ištepant galvą kas vakaras einant gulti per savaitę ar dešimtį dienų, sunaikins pleiskanas ir paragins jusų plaukų augimą. Po to naudokite Ruffles tik retkarčiais sulig reikalo ir daugiau neturėsite jokių nesmagumų su pleiskanomis.

Bonka 65c. aptiekose, arba už 75c. prisiunčiame stačiai iš dirbtuvės.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

Gudrus Teisėjas Išgelbėjo Seimyną.

Namų svininkas užganėdintas. Visi linksmi!

Tula lenkų šeimyna New Yorke nesenai buvo pašaukta į teismą, kuriame ėjo byla delei jos išvarymo iš namų. Principialiais liudininkais buvo keli kaimynai, kurie skundėsi, kad jie nuolatos yra erzinami verkiančių kudikių šitos lenkiškos šeimynos apartamente. Kaimynai tikrino, kad jie negali net naktimis miegoti delei to kudikių verksmo ir todel prašę namų savininko išvaryti šią lenkų šeimyną is tų namų.

Teisėjas išklausęs verkiančių kudikių motinos pasiteisinimo, kad ji negalinti verkiančių vaikų nutildinti, nes jie verkia kankinami mėšlungio, paeinančio nuo vidurių dieglio ir užkietėjimo ir ji nežinanti kaip jiems pagelbėti. Išmintingas teisėjas įsakė jai tuojaus nueiti į aptieką, nusipirkti už 35c. bonką BAMBINO ir jo duoti kudikiams, kuomet tik užeis tie skausmingi simptomai. Teisėjas bylą sulaikė 10 dienų, o motina padarė viską kaip buvo įsakyta. Dabar kudikiai naktimis jau neverkia, kaimynai yra užganėdinti, namų savininkas ištraukė bylą ir visi sau linksmai gyvena.

BAMBINO yra kudikių geriausiu draugu. Kudikiai mėgsta jį! Jie net prašo daugiaus!

(Paskelbimas)

SUNKUS DARBAS

nekenkia nei vienam, esančiam geroje fiziškoje padėtyje. Užlaikyk savo tvirtumą masažuodamas savo muskulus kiekvieną vakarą einant gulti. Išsitrinkite gerai su senai žinomu ir patikėtinu

PAIN-EXPELLER

Įreg. S. V. Pat. Ofise.

ir IŠVENGKITE nuovargio, skaudamų muskulų ir diegiančių pečių. Bukit tvirtu ir sveiku, tuomet jokis darbas jums neišrodys niekuomet persunkus. Nei viena atsargi šeimyna negali buti de bonkos šito linimento. Nėra tikrasis, jei neturi INKARO vaisbaženklio.

F. AD. RICHTER & CO.,
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

VIEN TIK DĖL VYRŲ.

Svarbiausias šių dienų išradimas, kuris suteikia vyrams sveikatą ir gerą ateitį.

Bukite tikru vyru! Džiaugkitės gyvenimu! Vienintėlis gydymo budas, kurį ką tik išrado daktaras Wentworth, tai yra gydymas be vaistų.

Nei vienas vyras, nežiurint kokio amžiaus jis butų, neprivalo daugiau kentėti.

Rašydami laiškus, įdėkite už 2 centu stampą atsakymui.

DR. WENTWORTH
103 E. 125th St. New York, N.Y.

NEGIRDĖJIMAS AUSIMS

Mes nuolatos primename tiems, kurių Ausys užgautos negirdėjimu, galvos užšimu, ir kataralių ligą, nosies, gerklės, krutinės; šiuomi lengviausiu gamtos sezono laiku yra didelė pagelba gydytojams šias ligas pagydyti pusiau trumpesniame laike kaip paprastai kituose sezonuose. Kad padrąsinus tuos, kurie yra bandę gydytis ir neišsigydė, mes patariame kreiptis kentantiems ligas pas Osmo—Chemiškus gydytojus, paimant šią gydymo pasiulymą X-RAY stebėtiną pajiegą gydyme, davė rezultatą gydyme įvairių ligų kaip tai: Katarą, Negirdėjimą, Gerklės uždegimą, Nervų suirimą, uodos ligas.

Nežiurint kokia liga sergi, atmink OSMO-CHEMIŠKAS Daktaras duos patarimus ir patirs ligą. X-RAY GYDYMAS ir gyduolės visiems dykai, kurie kreipsis pirm Rugsėjo 14 d. OSMO-CHEMIŠKO SYSTEMO GYDUOLĖS.

D. J. WALSH, M. D.
No. 18 Boylston Str., Bostono Ofiso valandos: Panedėly, Seredoj, Ketverge ir Subatoj nuo 10 iki 1, 2 iki 4, ir 5 iki 8. Utarninke ir Pėtnyčioj 10 iš ryto iki 4 po pietų. Uždaras Nedėliomis.

BIZNIERIAI, GARSINKITĖS "SANDAROJE."

Bell Phone: Oregon 0863-J.

Dr. Ignotas Stankus

1210 So. Broad Street
Philadelphia, Pa.

LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokes ligas) IR CHIRURGAS (daro visokes operacijas).

OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 ki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

TELEGRAMINĖS PINIGŲ PERLAIDOS 50c.

NAUJIENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siuntimo systemą, kad suteikus Amerikiečiams galimybės pasiųsti pinigų savo giminėms Lietuvoje trumpiausiu laiku, už pigiausią kainą. Kitur už tokius telegramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerius, o NAUJIENOS pasiunčia už 50 ientų.

PINIGAI NUEINA LIETUVON Į 3 AR 4 DIENAS

Sulyg greitumo Lietuvos pašto yra pristatomi į visas Lietuvos dalis ir išmokami greičiausiu laiku. Pinigai pilnai garantuojami ir nesant galimybių išmokėt kam reikia grąžinami siuntėjui.

Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi priskaityta 50 centų telegramo kaštai ir 25 centai pašto išlaidos:

100 litų $11.25	400 litų $42.50	700 litų $73.25
200 litų 21,50	500 litų 52.75	800 litų 83.50
300 litų 32.00	600 litų 63.00	900 litų 93.75

Money orderius reikia pirkti ant vardo

NAUJIENOS

1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką.

D. CABITT.
BOSTON, MASS. 100 SALEM STREET.

NAUJAS SĄVAITINIS AM. LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS.

"VARPAS"

EINA KAS ŠEŠTADIENIS.

Kaina metams Suv. Valst. $2.00
Pusei metų 1.00
Užsienyj ir Lietuvoj met. 3.00
Pusei metų 1.50

Jei nori pasiskaityti tikrų ir teisingų žinių, tai skaityk "VARPĄ," kuris, nieko neužkabinėdamas, paduoda ir nušviečia tik įvykius. Įdėk į konvertą dvidolerinę ($2.00) ir pasiųsk "Varpo" Administracijai, o gausi jį.

"V—A—R—P—A—S"

3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Yards 1234.

SUSIVIENJIMAS LIET. AMERIKOJ

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAS ARTI $500,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta $248,587.86 pomirtinių. Pašalpų išmokėta $247,687.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiau. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtinės skyriai — $150, 300, 600 ir 1,000.
Pašalpos skyriai — $6.00, 9.00, ir 12.00 į savaitę.
Platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA.
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

Pittsburgh, Pa.

Laidotuvės K. Varašiaus.

Karolius Varašius vietos lietuviams buvo žinomas kaipo "dėdė" Varašius, nes jau turėjo 67 metus amžiaus. Varašius Pittsburge išgyveno turbut suviršum 30 m., dirbo All Nations banke, kaipo užsienio skyriaus vedėjas. Varašius buvo karštas lietuvis patriotas, todėl ir prigulėjo prie visų pažangiųjų organizacijų, SLA., TMD., Sandaros 36 kp. ir APLA. 1 kp. Daug žmogus dirbo dėl draugijų, tai sekretoriaudavo, tai komisijosna įeidavo, tai kitokio urėdo vietas užimdavo. Gerb. Varašius buvo žinomas ne tik Pittsburgo apielinkėje, bet ir plačioj Amerikoj lietuvių visuomenės. Nes per keliolika paskutinių metų buvo SLA. centro kasos globėjas. K. Varašius, kaip jau minėjau, darbavosi gana daug lietuvių ir lietuvių draugijų labui ir visur dalyvavo su lietuviais, todėl ir turtų nesusikrovė: paliko namelį, kuris vertas apie aštuonis tukstančius dolerių, tai turbut buvo visas jo turtas. Varašius besidarbuojant tarpe lietuvių daug pakenkė ir jo sveikatai, kaip pats pasakodavo, buvo nuvažiavęs į N. Side APLA. posėdį ir vakare vėlai važiuojant namo lijo apšalu. Varašius turėjo gana pašalti, kol gavo gatvekarį. Paskui vėl APLA. centro sekretoriaus, Aleksio, pabėgimas su tos organizacijos pinigais. Nes K. Varašius buvo centro kasierius. 1920 ir 1921 m. tai buvo komunistų išsisiubavimas paimti ir užvaldyti APLA., todėl nors nepamatuotai, bet kairieji užsispyrę norėjo ir K. Varašių suristi su Aleksio pabėgimu, nes jiems rupėjo, kad deskredituot tautininkus, kad užvaldžius APLA. centrą, kurio išdė radosi keli tukstančiai dolerių. Žinoma, ne Varašių ir kitus centro komiteto narius negalėjo prikergti prie vagystės, bet per porą metų visokios žmonių šnekos Varašių taip sunervavo, kad jis gavo kaip ir paraližių ir buvo galima pastebėti jo menkėjimas, kol visai akis užmerkė rugsėjo 10 d., 7:15 min. ryte.

Palaidotas Lietuvių kapinėse, prie kurių įsigyjimo daug prisidėjo ir Varašius, rugs. 13 d. Laidojo graborius O. Venslovienė. Palaidotas su Tautinės bažnyčios apeigomis. Kun. Petruševičia pasakė gražų pamokslą, kaip Varašius daug pasidarbavo lietuvių naudai. Ne vienam ir ašaros nurėdėjo. Ant kapų, įleidus į duobę, J. K Mažiukna pasakė gražią kalbą, kaip K. Varašius daug darbavosi pakėlime lietuvių vardo. Laidotuvėsna susirinko apie 200 žmonių, nors tą dieną ir lyjo. Į kapus važiavo 23 automobiliai.

Nuliudime paliko moterį Adelę Varašienę, dvi dukteri Viktoriją ir Aleną po 15 metų ir sunų Aleksą 17 m. ir pirmos pačios sunų Bronių, kuris gyvena Chicagoje, ir dukterį Antosę, kuri gyvena Pittsburge.

Ilsėkis šios šalies žemelėje!

Juozas Virbickas.

REDAKCIJA PAIEŠKO.

"Sandaros" redakcija paieško Chicagoje korespondentų, kurie galėtų trumpai paminėti nors kaip kuriuos Sandariečių ir abelnai Chicagiečių veikimo žingsnius. Chicagos Sandariečiai neduokite savo plunksnai rudyti— rašykite žinučių iš Chicagos.

NAUJI LEIDINIAI.

"Sandarai" prisiųsti paminėti naujas "Kulturos" B-vės leidinys, "Kultura" ir aušrininkų moksleivių "Aušrinė." Abudu leidiniai įvairus ir verti perskaityti.

"SANDAROS" Naujas Knygų Kataliogas.

BELETRISTIKA.

Pasakos, Apysakos, Eilės, Romanai.

ANDERSONO PASAKOS. Su paveikslais, išguldė P. Neris. Tilžėje 1895, pusl. 82 ..... 25c.

AIDŲ AIDUŽIAI. Eilės. Faustas Kirša, pusl. 111. Labai graži knygutė 35c

BARBORA UBRIKA, arba klioštorius ir jezuitai, sulietuvino A. J. Karalius M. D. Chicago, Ill., 1919, pusl. 118 ..... 50c

KANDIDAS. Vertė Karolis Vairas. Graži apysaka, pusl. 170 ..... $1.00

KELIONĖ APLINK PASAULĮ per 80 Dienų. Parašė Julė Verne, vertė J. Balčiukonis. Graži apysaka su daug paveikslų, pusl. 228 ..... $1.00

EILĖS-DAINOS. Parašė Juozas Rainis, pusl. 32. Kaina tik 20c

PAJUDINKIME VYRAI ŽEMĘ. Apysaka. Parašė Maurikis Jokai, vertė Aišbė, pusl. 116 ..... 75c

SVETIMOJ PADANGĖJ Pasaulio Verpetuose. Eilės, dainos ir Prietikiai, du šimtai eilių. Parašė A. J. Jokubaitis, pusl. 200 ..... $1.50

A. STRAZDO RAŠTAI. Eilės ir autoriaus biografija. Pusl. 77 ..... 25c

TEATRALIŠKI VEIKALAI.

DRAMOS. Auka-Pastas, vertė J. Pronskus. Lošime dalyvauja 8 vyrai ir 3 moteris 25c

GYVENIMO VERPETE. Drama 5 veiksmų, parašė Br. Kadagutis. Lošime dalyvauja 7 vyrai ir 5 moteris. 45c

ŠIENAPIUTĖ. Vieno akto operos Libretto. K. Jasiukaičio žodžiai, M. Petrausko muzika. Lošime dalyvauja 6 vyrai, 2 moteris, piovėjai, griebėjos ir pusberniai. Pusl. 24 ..... 10c

LAIMĖS IEŠKOTOJAI. Keturių veiksmų drama, parašė S. E. Vitaitis, lošime dalyvauja 11 vyrų ir 4 moterys. Pusl. 96 ..... 40c

AUKSO VERŠIS. Vieno veiksmo komedija, lošime dalyvauja 4 vyrai ir 1 moteris. pusl. 35 .... 15c

MUZIKA IR DAINOS SU GAIDOMIS.

PENKIŲ METŲ KANKLĖS 1917—1921, sutaisė M. Petrauskas. Knyga didelė, yra 56 veikalai su gaidomis, chorams, kvartetams, duetams, solams, pianams ir tt. Pusl. 190 ..... $5.00

MIKO PETRAUSKO LIETUVIŠKOS DAINOS. Keturiems maišytiems balsams, vyrams ar moterims ir duetams; yra 70 veikalų su gaidomis .. $1.50

EGLĖ, ŽALČIŲ KARALIENĖ. Šešių aktų opera, Miko Petrausko. Pirmoji Lietuvių Tautos Opera. Knyga didelio formato, pusl. 240. ..... $10.00

GIRIŲ KARALIUS. Miko Petrausko vieno veiksmo fantastiška opera, atspausdinta lietuvių ir anglų kalbomis, pusl. 78. ..... $3.00

LIETUVIŠKOS DAINOS IV sąsiuvinis, sutaisė Mikas Petrauskas mišriems balsams, kvartetams arba chorams, su gaidomis 10 veikalų 25c

KANKLĖS. Dvylika leidinių su gaidomis. Miko Petrausko. Kaina $2.00

EGLĖ, ŽALČIŲ KARALIENĖ, Žalčio ir Gulbė-Dievaičio duetas, lietuvių ir anglų kalbomis, su gaidomis Miko Petrausko, kaina 75c

BIRUTĖ. Arija, lietuvių ir ankių kalbomis, su gaidomis, Miko Petrausko, kaina 30c

A. BAČIULIO VEIKALAI:

AUDRA PRIEŠ DIENĄ (Solo) $1.00
ŽVAIGŽDUTĖ (Solo) ir Aušta Rytas (d.) .. 75c
OI, DAINOS (Solo arba duetas) 50c
NOKTURNAS (Duetas Bassui ir Sopr.) .. $1.25
PIEMENELIS (Duetas) 50c
O, LAISVĖ (Mišram Kvartetui arba Chorui) 50c
MYLIU (Mišram Kvartetui arba Chorui) .. 75c
Imant visus veikalus sykiu $4.00

GAMTA IR KITI MOKSLAI.

CHEMIJA su 36 paveikslais, parašė Roscoe, vertė S. M. Plymouth, Pa. 1904, pusl. 116 ..... 25c

DANGAUS AUKŠTUMAS ir Žemės Senumas. Sutaisė P. Mikolainis, Tilžėje 1903, pl. 150 .... 20c

DVASIOS GYVENIMO MECHANIKA. Parašė Dr. Max Verworn, vertė Dr. A. Garmus ir A. Rimka. Puslapių 148. Be apdarų 25c., su apd. 75c

GEOLOGIJA. Parašė Archibald Geikie, vertė S. M. Plymouth, Pa. Pusl. 144 ..... 25c

KĄ DARYTI, KAD SVEIKI BUTUME ir ilgai gyventume, vertė Dr. F. Antaniukas, pusl. 32 .. 5c

PASKAITOS iš Bijologijos ir Bakterijologijos. Su paveikslais, parašė Dr. A. Garmus. Su drutais apdarais, pusl. 172 ..... 50c

PASAULINĖS LITERATUROS ISTORIJOS VADOVELIS, parašė G. Petkevičaitė, pusl. 47 25c

PSICHOLOGIJOS VADOVELIS su piešiniais, vertė J. Gedminas, pusl. 164 ..... $1.00

TECHNIKOS STEBUKLAI. Su daugybe paveikslų, sutaisė J. A. Chmieliauskas, pusl. 142, be apdarų 25c., su apdarais 50c

VISAS SVIETAS. Sutaisė P. Mikolainis. Tilžėje, pusl. 156 ..... 25c

APSAKYMĖLIAI iš gyvulių gyvenimo, su 21 paveikslu, vertė J. Norkus, pusl. 112 ..... 20c

APIE VAISMAINĮ, parašė Agr. J. Kriaučiunas, pusl. 93 ..... 25c

GINTARAS Lietuvos Žemėje. Parašė P. Matulionis, puslapių 21 ..... 15c

VASAROJUS, varpiniai ir ankštiniai javai, parašė agr. J. Kriaučiunas, pusl. 22 ..... 15c

ŽIEMINIAI JAVAI. Parašė agr. J. Kriaučiunas, puslapių 40 ..... 15c

GRAMATIKA Lietuvių Kalbos. J. Damijonaičio, Trumpas vadovelis mokykloms, pusl. 125 ..... 50c

A. B. C. Rašymo ir Skaitymo Pradžiamokslis. Sutaisė J. Damijonaitis. Elementorius pradinėms mokykloms, pusl. 40 audimo apdarais 35c

ISTORIJA, ETNOLOGIJA, KULTURA.

AMERIKIEČIAI LIETUVOJE. Parašė Viktorija Vencienė, Kaune, 1922, pusl. 58 ..... 25c

AMERIKOS LIETUVIAI IR LIETUVA. Pirmoji A. L. T. Sandaros Paskaita, 1922, pusl. 25 .... 10c

DEŠIMTS METŲ Tautiniai-Kulturinio Darbo Lietuvoje, nuo 1905—1915, parašė M. Šalčius, 1917 m., Chicago, Ill., pusl. 100 ..... 50c

FRANCIJOS REVOLIUCIJA. Parašė Madelainė Avietėnaitė, pusl. 75 ..... 40c

ISTORIJA VIDURINEI MOKYKLAI. Priešistoriniai laikai, (Pirmykštės kulturos bruožai), vertė A. Busilas, pusl. 87 ..... 25c

KITAS KARAS. Atsišaukimas į žmonių protą, parašė Will Irwin, vertė V. K. Račkauskas New York, N. Y., 1921, pusl. 142 ..... 50c

LIETUVOS LAISVĖ. Sutaisė J. Šliupas, puslapių 47, kaina 10c

PRABENGTIS Lietuvių Tautos Senovėje. Parašė Dr. J. Šliupas, pusl. 46 ..... 25c

VINCO KUDIRKOS RAŠTAI. Surinko ir spaudon prirengė J. Gabrys. Visi raštai randasi 6-se tomuose, 1909, pusl. parsiduoda sykiu $5.00

ETNOLOGIJA arba mokslas apie žemės tautas, pagal Dr. M. Haberlandtą ir Letourneau, sutaisė Šernas, su paveikslais. Aprašo apie visas pasaulio žmonių veisles-rases, pusl. 667 ..... $3.00

Apdaryta audimo apdarais $4.00

LIETUVIŲ TAUTINĖ IDĖJA Istorijos šviesoje, parašė Dr. D. Alseika, pusl. 125 ..... 80c

VYTAUTO DIDŽIOJO SUMANYMAS Vainikuotis Lietuvos Karaliaus Vainiku. Vytauto asmens ir jo politikos istorinė studija, parašė Dr. D. Alseika, puslapių 46. ..... 50c

ŽODYNAI, ALBUMAI, ŽEMLAPIAI.

ANGLIŠKAI LIETUVIŠKAS ŽODYNELIS, parankus nešiotis kišeniuje, pusl. 231 ..... 60c

LALIO ŽODYNAS, Lietuviškai ir Angliškai, ir Angliškai Lietuviškai kalbų. Sutaisė A. Lalis, abi dalys vienoj knygoj. Didumas 6x9 colių, pusl. 1274. Gražus tvirti apdarai, aukso parašai ant nugaros Kaina $10.00

MUZIKOS ŽODYNĖLIS, sutaisė M. Petrauskas. Reikalingas visiems muzikos mylėtojams, pusl. 32 Kaina tik 25c

KAUNO ALBUMAS. Yra 50 paveikslų žymiausių vietų su paaiškinimais, yra trumpa istorijos peržvalga, knyga 7x10 colių $1.00

KLAIPĖDOS ALBUMAS. 10 atviručių sutaisyta knygutėje Klaipėdos žymiausių vietų, kaina 10c

LIETUVOS ALBUMAS. Knyga 8x9 didumo, 435 puslapiai, 258 paveiksiai žymiausių vietų ir pasižymėjusių istorikų-veikėjų, kaina $5.00

VILNIAUS ALBUMAS. 1323—1923 istorijos apžvalga, parašė K. Binkis ir P. Tarulis. Knyga didumo 10x13 colių. Yra 211 spalvuotų paveikslų žymiausių vietų, 2 žemlapiai ir istorijos peržvalga nuo 1323 iki 1923, labai yra naudinga visiems turėti, Kaina tiktai $4.00

40 ŽENKLŲ Lietuvos Valstybės — Vytis, Žemaičių, Gedemino, Vytauto ir Lietuvos senovės pilių, yra 40 atviručių sutaisyta knygelėje, kaina 50c

LIETUVOS ŽEMLAPIS, 14x22 col., parodo Lietuvos žemės kraštus, miestus, kaimus ir tt. 75c

POLITIKA — SOCIOLOGIJA.

LIAUDININKŲ KOVA Su Klerikalais Steigiamajame Seime dėl laisvės ir žemės. P. Ruseckas. Kaip dvarininkai, Vilniuj ar Varšavoje sėdėdami godžiai siekia mus nepriklausomybę paglemžti, savo dvarus atsiimti, pusl. 30 ..... 15c

SOCIALIZMAS ir Darbininkų Klausimas, puslapių 39, kaina 10c

ŽMOGAUS PAREIGOS. Pagal Everyman's Library Leidinį, vertė V. K. R., pusl. 245 ..... $1.00

POLITIŠKOJI EKONOMIJA. Kas ji yra ir ko mokina. Sutaisė V. K. Račkauskas, pl. 84 ..... 10c

KĄ PRIVALO ŽINOTI Kiekvienas Pilietis Demokratinę Valstybę bekuriant. Paruošė Lad. Natkevičius, puslapių 72 ..... 20c

LIETUVOS ĮSTATYMAI.

LIETUVOS ĮSTATYMAI. Sistematizuotas įstatymų, instrukcijų ir įsakymų rinkinys, surinko teisininkas A. Merkys, redegavo Vyriausiojo Tribunolo Pirmininkas A. Krikščiukaitis. Knyga yra padalyta į 18 skyrių, turinti 1031 puslapį, kietais apdarais. Tai yra pirmieji Lietuvos įstatymai, kaina .. $1.50

LYTIES MOKSLAS, parašė A. J. Karalius, M. D. Šita knyga parašyta tiktai užaugusiems — ne vaikams. Todėl parsiduoda tik užaugusiems. Labai svarbi knyga kiekvienam turėti, nes plačiai aprašo apie žmonių lytis, yra daugybė įvairių paveikslų, pusl. 394, drutais apdarais $4.50

LITHUANIA IN RETROSPECT AND PROSPECT. Parašė Dr. J. Šliupas, knyga anglų kalboje, su žemlapiu ir aprakymais apie Lietuvą, pl. 97 50c

MAGARYČIOS. Sutaisė Aklasmatė. Vaizdai ir feljetonai, gražus liuosi skaitymėliai, pl. 144 .. 50c

NUTERIOTOS LIETUVOS DRAUGŲ KOMITETO VEIKIMAS. Bostono nuveikti darbai dėl Lietuvos nuo Rugpiučio 1919 iki Rugsėjo 1920. Varde Komiteto parašė J. Varaitis. Yra Lietuvos Misijos P. Žadeikio ir J. Vileišio paveikslas kartu su veikėjais, pusl. 94 ..... 35c

PALYDOVAS arba kas reikia žinoti kiekvienam lietuviui grįžtančiam tėvynėn, yra trumpa Lietuvos atgimimo istorija, kaip Lietuva dabar valdoma, Lietuvos žemlapis, Kauno miesto planas ir įvairių informacijų, drutais apdarais, pusl. 112 ..... 50c

PASNINKAI LIETUVOJE, parengė K. Stkis, Tilžėje, pusl. 16 ..... 5c

SAUGOKITĖS AKIŲ APVILKIMO. Parašė Dr. F. Gruda, Tilžėje, pusl. 15 ..... 5c

SUSIRINKIMŲ Ir Mitingų Vadovelis. Patarimai organizatoriams, pirmininkams, sekretoriams ir visiems dalyvaujantiems, pusl. 30 ..... 15c

TRAHOMA arba sergėkite akis prie šviesos. Sutaisė P. Mikolainis, Tilžėje, pusl. 100 ..... 15c

SVEIKATA arba tiesus ir trumpas kelias į sveikatą, sutaisė Dr. A. L. Graičiunas. Knyga gana didelė, drutais apdarais, su daugybe paveikslų, pusl. 339, kaina tik $2.00

ŽMONIŲ LIGOS, priedas apie žmogaus dailumą, parašė Dr. K. Grinius, pusl. 48 ..... 25c

NOVELĖS, vertė M. Blažonytė, pusl. 60 .... 20c

KRIKŠČIONYS, vertė A. Janulaitis pl. 29 .. 15c

VYRIAUSIS INKVIZITORIUS, vertė A. Janulaitis, pusl. 28 ..... 15c

ĮSTATAI "Žiburėlio" Draugijos Moksleiviams šelpti, pusl. 8 ..... 5c

KAIP JAPONAI GYVENA DABAR. Parašė Dėdė, puslapių 48, kaina 5c

LIETUVOS TEISMŲ SUTVARKYMAS, parašė Z. Toliušis, pusl. 32 ..... 10c

APIE TESTAMENTUS, sutaisė teisininkas Z. Toliušis, pusl. 48 ..... 10c

"SANDARA", 327 E Street, SO. BOSTON, MASS.

Del Silpnų Vyrų.

Silpni nervuoti vyrai gali gydytis namie su labai paprastoms gyduolėms vartojamoms per 30 metų. Jeigu kenciat nervų silpnumą, nustojimą tvirtumo, įkstų prostatišką suirimą, nemiegojimą, tai turi vartoti šitas gyduoles, kurios pataisys tave labai greitai.

Kad įtikrinus tamistą, kad šita gyduolė yra gera kaip mes sakome, mes pasiųsime tamistai 15 dienų išbandymui $2.00 vertės gyduolių už prisiųstą mums 50 centų už persiuntimą.

Parašyk savo vardą, adresą ir siųsk mums šiuom antrašu:

NOVO COMPANY.
Dept. 44,
P. O. Box 3 . Brooklyn, N. Y.

Mūsų Daryti Paveikslai Visiems Patinka.

JURGIS STUKAS
Fotografas.

Padarome dailius paveikslus: Vestuvių, Šeimynų ir Pavienių. Užlaikom visokios rušies rėmus ir darom didelius paveikslus.

453 Broadway,
So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0464-J.

Naujas Išradimas

Deksnio Galinga Mostis, kurios visas pasaulis per šimtus metų laukė, tai jau yra GATAVA:—

Deksnio Galinga Mostis yra sudaryta iš visų kraštų pasaulio girių visokių medžių aliejų, šaknų, žolių ir tt.

Savo galybe sunkiasi per skurą ir dirbasi į kraują ir buna žmogaus kune per 10 dienų, tai tokiu budu išskirsto kraują ir išima visokius skaudėjimus, kaip tai: Reumatizmą, Rankų, Kojų, Nugaros skaudėjimus, Dusulį, Galvos skaudėjimą, Šaltį ir taip visokius skaudėjimus (tik ne ronas).

Garsinam visam pasauliui atvirai ir teisingai, už kurias pasaulis liudija ir dėkavoja už jų teisingumą. Tukstančiai žmonių yra išsigydę, o milijonai dar nežino apie tai.

Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria sulig naudos gydymo. Kaina 75 centai, $1.50 ir $3.00.

Reikalaujam Agenčių ir Agentų dėl pardavinėjimo musų naujų gyduolių. Rašykite dėl platesnių informacijų:

DEKSNIS OITMENT CO.
P. O. BOX 352 — 352
518 Main Street, Hartford, Conn., U. S. A.

ŠTAI KĄ MUMS ŽMONĖS RAŠO ŠIMTUS TIKIŲ LAIŠKŲ SU PADĖKAVONĖM APLAIKOM KAS DIENĄ IŠ VISŲ PASAULIO KRAŠTŲ.

Deksnis Ointment Co., Hartford, Conn.
GERBIAMIEJI TAMSTOS:—

Aš 53 metų senumo turėjau skaudėjimus per 2 metu rankose ir nugoroj. Panaudojęs jusų Galingą Mostį, dabar esu sveikas.

Ir mano moteris turėjo šone skaudėjimą, panaudojus kelius sykius Deksnio Galingą Mostį, dabar yra tikrai sveika.

Velinam kiekvienam Deksnio Galingą Mostį.

Su aukšta pagarba,
Joseph Bogutski, 553 E. Main St., Plymouth, Pa.

Deksnis Ointment Co.
GARBŲS TAMSTOS:—

Tariu širdingai ačiu už jusų naują išradimą, kuris man suteikė sveikatą. Aš esu 65 metų amžiaus moteris, turėjau reumatizmą per 17 metų, buvau pas visokius gydytojus ir naudojau visokias gyduoles kas ką tik sakė, bet niekas negelbėjo. Pasipirkau jusų Galingą Mostį nuo vietinio agento, tik ką panaudojau 7 sykius ir tapau tikrai sveika. Ir tariu ačiu už jusų gyduolių naudingumą.

Su pagarba,
Anna Naviėtsky, 14 Stark St., Pittston, Pa.

Deksnis Ointment Co., Hartford, Conn.
GUODOTINI TAMSTOS:—

Turėjau reumatizmą per ilgus metus, buvau bandęs visokias gyduoles, bet pasekmių neturjau. Išgirdęs nuo žmonių pagyrimą apie jusų Galingą Mostį, parsitraukęs panaudojau savaitę laiko, dabar suvis esu sveikas ir tariu labai ačiu.

Dar aš prisiunčiu jums $3.20 dėl 2-jų dėžučių Deksnio Galingos Mosties po $150, nes aš siųsiu savo dėdei į Europą šitas stebėtinas gyduoles. Meldžiu kaip greičiau atsiųsti.

Su aukšta pagarba,
Tony Varano, 352 Arch St., New Britain, Conn.

Deksnis Ointment Co., Hartford, Conn.
GARBUS TAMSTOS:—

Turėjau skaudamą kojį per 4 mėnesius, panaudojus jusų Galingą Mostį 3 sykius ir tapau sveiku ir tariu ačiu labai.

Su guodone,
Feliksas Čekutis, 1029 Page St., Manchester, N. H.

Pasarga: Nuo visokių apgavikų, žiurėkite, kad butų toks paveikslas ant dėžutės ir toks pat parašas kaip čia yra.

Iškirpk šį kiuponą ir pasirašyk vardą antrašą ir siųsk musm. Kaip gausi gyduoles, tada užmokėsi.

Vardas, Pavardė .....

Gatvė .....

Miestas .....Valstija .....

John F. Concannon Co.

LIETUVIAI SAVININKAI
PETRAS ROMANSKIS ir V. TRAKIMAVIČIUS.

Geriausio visokios rušies toniko išdirbėjai. Ant pareikalavimo pristato visur.

92 A St., kampas Third Street, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 3290-W.

Kam Naudoti Castor Oil Kad

TAK-A-LAX

Toj linijoj liuosuotojas. Jis priimnus gerti ir duoda geras pasekmes dėl jaunų ir senų.

MUTUAL PHARMACAL CO.
8 už 10c. Boston, Mass. 24 už 25c.

MOTERŲ SKYRIUS

Svarbios Persiskyrimų Priežastys.

Tarp daugelio priežasčių vedančių link perskyrų poroj, yra svarbi: netikęs budas pasirinkimo, be vidujinio patraukimo, kaip vieno, taip ir antro, t. y. senas budas, kuris nudien mažai beatsako tuoktuvėm. Senas pasirinkimo budas visai neboja, į kuno bei dvasios sąlygas. Tam reikalingas gilesnis pasipažinimas, ypač atvirumas butinas, kurio stoka pas visus. Asmuo netik klausiamas nepasako, o priešingai stengiasi kitokiu, negu yra, nuduot. Pertai susituokiama ne su tuo, kurį mėgia, ir jaučia patraukimą. Dažniausia priešingai: iš ko artimai pasiteiravus sužinai karčią teisybę, kas atvirai butų galima išvengt, surandant "savo." Nors toks susiporavimo budas "madoj" plačiai vartojamas, tačiau neužsipelno patikėjimo ir nors "visi" taip daro, nesektinas. Kaipo toks be meilės — tik pavydale skiriasi nuo paleistuvystės, tikrumoj tas pats. Kunigo, ar vyskupo šliubuotas, kurs tuokias išlaukiniu išskaitliavimu, ten meilei ne vieta. Labai maža susituokia iš vidujinio patraukimo, tyros meilės, kad mylėt ir but mylimu ir tai instinktyviu (įgimtu), o ne intelekto (įauklėtu) jausmu; gi daugumą šaltu apskaitymu; turtas garsus (reputacija).

Kita, galbut didžiausia skirsenų priežastis, tai akla nežinystė; meilės prievolė linkui lyties, kuri yra gyviausiu klausimu sugyvenimo bangoj, laimėj ir smogury žmogaus gyvenime. Tai klausimas kurs mažiausia gvildenamas, dar mažiau paisomas. Šiame klausime, vyrai, nors ir inteligentai į moterį atsineša kaipo valdovai, vadovaudamiesi gyvuliniu instinktu, paiso tiek kiek jam gerai.

Ką padarysi, berods vyrų užtai kaltyt daug negalima, nes jie geriau nežino. Mat tuom klausimu, apart kelių daktarų, psichoanalistų, niekas neužsiima, net aukštai pamokytų tarpe, tuo klausimu vyrauja nežinė. Mat, atviri raštai, tuom klausimu "padorumo žvilgsniu" draudžiami, ir vos keletui žinomi, prieinami. Gi iki šiol išleistieji lyties klausimu raštai, įvairių reformatorių raštai, išskyrus hygieną, nieko naujo nepasako, lytinės meilės srity. Sakoma, kad asmens gyvenime lytis, už vis svarbiausią rolę lošia. Ji gali but pranokėja laimės bei užsiganėdinimo laipsniu ir atvirkščiai, nupuoliu bei skurdu. Sakoma, kad nudien didžiausis perskyrų nuošimtis paeinąs iš nežinės ir nederamo lyties naudojimo budo. Ar tas tiesa, tegu žėdna pora sau atsisako. Žinome tą, kad lyties klausime gyvename aklai, vedami gyvulinio instinkto, "kaip musų tėvai darė" be jokių prisirengimų, net dažnai be meilės, drovimės užsimint apie lytį, lyg tai nebutų musų kuno dalis, ne tos pačios gamtos aptiekta, o keno iš netyčių primesta.

Musų tėvų gadynėj, kaip vyras sakė — darė, jo pati sekė — klausė; ji buvo jo savastis; paklusni vergė. Nudien ji jaučias vyrui lygi; bet dvasia ir jausmu, užtai ir nesiganėdina tuo kas vien vyrui gerai, o pažiuri į save kaipo į lygią gyvenimo dalininkę. Ve, kame vyras nežinės akstinas tuno!

Daugel atvejų esti, pirma sugultuvių naktis užtenkama priežastis perskyrų, arba sugriauta busimo gyvenimo laimė. Tą padaro kaip tik sekdami "tėvų pėdas."

Žmogus kaip kitkuom, taip lygiai lyties klausime, turi but sumanesniu, švelnesniu, meilesniu, o ne gyvuliniu jausmu vaduotis; ne kame niekas instrukcijų nedavė, o tačiau turėtų but daugiau paisomos, bojamos, negu ką valgyt ir kiek miegot.

Žinau, kad dauguma iš šio rašinėlio nusijuoks, sakydami, kad tai mokyt nereik, tas gerai žinoma. Tokiems gerai; te naudoja savotiškai gyvenimo laimę, ir tesidžiaugia. Rašau ne bukapročiam, bejausmiam; o jautriems ir bent kiek intelektualiai išsivysčiusiems, kurie supras ir apvertins mano trumpai abelnais bruožais pareikštas mintis.

Ajeras.

DAR APIE SKRYBĖLES.

Juzė rašo: Dėlko ta moteris negali išsirinkti skrybėlės, o budama mergina greitai išsirinkdavo; tame gali buti kelios priežastys, ir klausimas nėra taip tuščias, kaip nekurie mano. Gal ta moteris budama mergina turėjo daugiau pinigų, negu dabar vedus šeimyniniam gyvenime, o jos pinigų niekas kitas nekontroliavo apart jos, ir ji galėjo pirkti tokią skrybelę, kokia jai geriausiai patiko ir niekas jai jokio užmetimo nedarė. O dabar gal jos vyras mėgsta kritikuot jos skrybeles ir prikaišioja, kad ji per daug pinigų tam praleidžia. Tat užtai ji turi taip ilgai skrybelės ieškoti norėdama rasti atatinkamą jos ir jos vyro skoniui. Bet kadangi jųdviejų skoniai yra skirtingi, tai gal dėl to ji ir negali rasti.

Taipgi yra daugelis moterų, kurios eina į krautuvę pirkti skrybelės, bet nežino kokios nė kiek pinigų jos gali mokėt. Žinoma tokiom ir labai sunku rasti, nes jos nežino ko ieško.

Mano nuomonė, kad prieš pirkimą kokio nebut daikto reikia pastudijuot save ir vaidintuvėje reikia išsirinkt sau patinkančią spalvą, kokio pasiuvimo arba padarymo ir kiek tavo finansai leidžia mokėt. Žodžiu reikia žinot ko ieškai, o visados rasi be gaišinimo laiko. Žinoma, kartais gali pasitaikyt, kad tuom syk negali rast to ko nori, bet visgi nereiks taip daug laiko gaišinti žiurinėjimui, vartymui ir mislymui; užteks vieno akies užmetimo, kad žinot ar tau tas daiktas tinka, ar ne.

NAUJIENOS

Apie Bostono moteris-merginas

SOFIJA KAZLAUSKIUTĖ žada greitu laiku prirašyti prie Sandaros visas Bostono ir apielinkės vytes. Ji yra dar jaunutė, bet veikli, linksma ir maloni mergička ir pianą moka skambinti, žmonės sako, taip gerai kaip artistė ant "staičiaus." Aš tikras, kad ji galės daug jaunimo pritraukti prie Sandaros.

Ona DAUNIUTĖ tai smarki Bostono biznierka. Ji žada padėti Kazlauskaitei surinkti jaunas merginas ir vaikinus ir prirašyti prie Sandaros. Ta mergaitė "draivina" ir "armobilą" ir "baisikelį" ir, vaikinai sako, kad ji graži, kaip lelija.

RAULINAITĖ buvo tokia, tokia... Bet dabar kai kurie pradėda jos pasigesti. Nežinau kodėl.

PALUBICKIENĖ yra darbšti Sandarietė. Be jos neapseina nei vienas Sandariečių parengimas.

NAUBURIENĖ kita darbšti Sandarietė. Ir be jos neapseina nė vienas Sandariečių parengimas. Nauburienė ir Palubeckienė visur ranka rankon dirba Sandaros labui.

NAVIACKIENĖ čia užaugus —amerikonė, bet ji daug geresnė lietuvė negu daugelis moterėlių, atvažiavusių iš "seno kuntro." Ji mokina lietuvių vaikus lietuviškų dainelių, lošimo. Ji lietuvių dainininkė, prakalbų sakytoja ir aktorka. Sandariečiai negali atsidžiaugti turėdami ją savo eilėje.

J. K.

Nekaltai Atimta Gyvastis -Atsišaukė už 20 Metų.

(Žmonių pasakojimas)

Vienas senas žmogus, apipasakojo šitokį atsitikimą.

Senai, dar valdant musų šalį rusams; o gal dar laikuose baudžiavos, viename Dzukijos kaime gyveno ukininkas su savo žmona. Bet, kaip sako žmonės, jųjų gyvenimas nebuvo dievo palaimintas, nes nebuvo tarpe jųjų sutikimo. Vyras, buvo doras ir darbštus žmogelis; jis stengėsi kogeriausiai gyventi sutikime su savo moteria, bet jo moteris, buvo nuo jo atšalus, jo neapkentė, nepatiko jis jai nei kalba, nei darbu. Žiurėjo ji tik ant jaunesnių, dailesnių vyrukų, o savojo nenorėjo nei susitikti.

Vienus metus, pas tuos žmones, pristojo tarnauti bernas. Buvo jis diktas ir dailus. Neilgai trukus po Kalėdų, pradėjo minėta gaspadinė arčiau sueiti į pažintį su tuom bernu, pradėjo prie jo meilintis, dažnai nuo gaspadoriaus akių pasislėpę vedė ilgas ir meilingas kalbas. Kartą besikalbant gana ilgai minėta gaspadinė išreiškė savo mintis tam bernui viešai sakydama:

—Kad mano šitas dėdas greičiau numirtų, tai mudu, apsivestume ir gyventume; jis man taip pasidarė šlykštus, kad aš nenoriu apie jį nei pamislyti.

Čia ją bernas suramino, sakydamas:

—Jei tu nenori su juom gyventi, o mane myli, tai labai gerai. Mes šitą senį nužudykime, tegul jis eina po žemele, o mudu tada susiporuosime, ir gražiai meilėje ir sutikime gyvensime.

—Tai kas iš to?!— atsakė ji: —Jei mes jį nužudysime, tai aišku, kad ir mes, užbaigsime savo dienas, kur Sibire ar katorgoje.

—Nebijok nieko — tarė bernas. Aš taip padarysiu, kad jis numirs staiga mirtimi ir niekas nesupras jo nirties priežasties. Naktį, kada jis miegos, aš jam įkalsiu vinį į viršugalvį ir bus viskas atlikta; jis numirs tuom kartu ir nei iš miego nepabus.

Laukti ilgai nereikėjo. Vos tik atėjo naktis, jau bernas pradėjo savo tą "nutarimą" vykinti. Pasiieškojo gerą vinį, pasiėmė kirvį tik palaukė kol šeimininkas užmigs. Kaip tik šeimininkas užmigo, tuoj priėjęs prie miegančiojo, pridėjo vinį, davė porą kartų smagiai kirviapente ir... nelaimingas šeimininkas tik kojas pakratė ir užmigo amžinai. Bernas jį gražiai paguldė, užklojo; ant tos vietos, kur vinį įkalė, užtaisė plaukais. (Seniaus Dzukijoj vyrai nešiojo ilgus plaukus, kurie drygsojo net ant pečių; tik budavo ties akimis buna varteliai prakirpti. Tai ir to žmogaus buvo ilgi plaukai, ir dar ant jo nelaimės — tankųs.)

Rytą, auštant, minėta gaspadinė pakėlė baisiausį skandalą. Ėmė verkti, šaukti, kad net laukai skambėjo. Subėgo iš visur žmonės, klausdami: kas pasidarė? Ji verkdama papasakojo, kad vyras vakar atsigulė sveikas, o šiandie, jau rado lovoj negyvą. Nujausdami žmonės apie jų netaikų gyvenimą, nuėję apžiurėjo lavoną. Bet niekur nebuvo žymės, nei sumušimo nei užsmaugimo, ir daugiau nieko. Atlaikė priderančias šermenis "nelaiminga" našlė, apverkė "žodeliais" savo vyrą, visi gražiai palydėjo kuną į kapus ir palaidojo.

Po šermenų, našlė, išnašlavusi jai paskirtą laiką, pradėjo rengti vestuves su tuomi bernu. Na ir apsivedė jiedu. Ir slinko laikas, kaip upėje vandenėlis, nelaimingo žmogaus kapas, niekeno neapžiurėtas — neaptaisytas susilygino su žeme, apžėlė žole taip, kad nebuvo žymės, kad ten žmogus palaidotas. Gaspadinė su bernu — užkuriu linksmai ant jo ukės gaspadoriavo ir nejuto kaip praėjo dvidešimts metų.

Vieną dieną, atėjo ant kapinių duobkasiai kasti duobės. Pasidairė, pavaikščiojo ir nužiurėjo lygią vietą, tarp kapų, pradėjo kasti duobę; bekasdami rado grabą jau supuvusį. Suardę tą grabą, išėmė ant kranto iš jo kaulus. Vienas duobkasys, paėmė galvos kaušą, ant kurio jau tik keletas plaukų laikėsi; pavartė, pažiurėjo ir pamatė ties viršugalviu įkaltą vinį. Pasišaukė kitą savo draugą ir ėmė stebėtis iš to radinio. Kalbėjosi jie tarp savęs: kad čia turi buti, keno nors nužudytas žmogus. Susitarė pasidėti kaušą savo žinioje ir kaip atlydės numirėlį, tai paklausinėti, ar kas nežino, kas šitoj vietoj buvo palaidotas. Kada atlydėjo numirėlį, tuoj duobkasiai parodė ten, vienam, kitam, paskui vienas senyvas žmogus sako: "Aš atmenu, tai čia iš tokio tai kaimo, tokis ir tokis ukininkas, dar mano buvo draugas, mudu jaunystėje draugavome, buvau aš tą dieną šitoj vietoje ir dėlto žinau, kad tai jis čia pat yra palaidotas. Žinau ir tą, kad jis sveikas budamas iš nakties nebeatsikėlė." Parodė taippat ir klebonui, kuris irgi tą atsitikimą gerai atsiminė ir taippat pasakojo. Ant galo nunešė kaušą zemskiams ir papasakojo ant ko mena už nužudymą tojo žmogaus. Zemskiai ilgai nelaukę nusidavė pas tą gaspadinę suareštavo ją ir jos berną — už kurį ir išvarė į kalėjimą, ten davė iki bylai "pasilsėti". Paskui liko abu nuteisti į katorgą, kur nors už dvidešimts metų liko jiems atlyginta už prastą darbą.

I-s Juod—vis.

GERIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduodam, sumainom namus, ukes, biznius ir visokią privatišką nuosavybę, taipgi skolinam pinigus, perkam ir parduodam MORGIČIUS. Apdraudžiame (Inšurinam) visokį turtą nuo ugnies ir nuo visokių nelaimių. Mes visiems suteikiam greitą ir teisingą patarnavimą. Taigi visais viršminėtais reikalais kreipkitės pas

OLSEN'S REALTY COMPANY

409 W. Broadway, Room 3, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0243. Savininkas D. J. OLSEIKA.

Garsiausi Pasaulio Europiški ir Amerikoniški Automatiški Pištalietai ir Revolveriai už žemą Kainą!

ATYDA! Tėmykite visi, nepaprasta prekė inportuotų šautuvų. PIRKITE DABAR.

MAUSER PRISIPILDANTIS RIFLE IR PIŠTOLETO KOMBINACIJOJ.
Oficerio modelis, 5½ colių ilgio vamzdis; 10 šuvių.

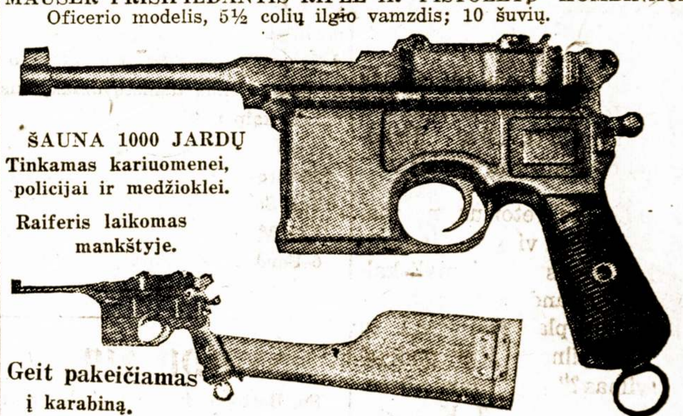

ŠAUNA 1000 JARDŲ
Tinkamas kariuomenei, policijai ir medžioklei.
Raiferis laikomas mankštyje.
Geit pakeičiamas į karabiną.

101—Vokiško oficero modelio, 9 kalibro, (.354)) įnaudoja reguliarius 9 mm Luger automatiškus patronus) 5½ colių vamzdis, užtaisomas per 500 jardų šauti. Su medžio makštimis ir tt.

Tas šautuvas užima labai aukštą vietą pasaulyje, buna labai daug naudojamas kaipo kariškas šautuvas Rusijoj, Italijoj, Turkijoj, Finlendijoj, Kinijoj, Vokietijoj etc. kaipo pasekmingas ginklas, (tai tikras vokiečių policijos šautuvas) jis yra gerai pagamintas ir lengvas, nes sveria tik 3½ svarus. Makštyje budamas yra 14 col. ilgumo. Jį daugiausiai naudoja medžiotojai taikiam šovumui ir patogiau nešiojimui, nes galima į kišenę įdėti. Su juom galima nušauti: briedžius, vilkus, meškas ir tt. Didžiojoj karėj buvo naudojamas kaipo Luger, nes tvirtai padarytas ir šauna 2000 jardų tolumo.

Pištalietas su visais jam reikalingais daiktais ir makščia
Kaina $29.95
100-9 mm patronų
Kaina 4.50

"NAUJAS SLAPTAI POLICIJAI SPECIALIS"
5 col. vamzdis, jureiviška rankena, Geras prie diržo revolveris.

105— Šis su 5 col. vamzdžiu revolveris yra geriausiai šaunantis, padarytas S. V. iš geriausio plieno. Gerai padarytas ir greitai šaunąs. Naudojamas vienam arba dviem veikimams, saugiai uždaromas, užpatentuotas geg. 22, 1917. Kulkos automatiškai išpuola. Yra tokis kaip čion parodoma. Jei nori gero revolverio, tai reikalauk šio, parašyk, ar nori nikeliuotą ar mėlyną. Jis ima regulerius Rim Fire 32 ir 38 kalibro S & W Center Fire patronus.

22 kalibro revolveris KAINA $13.25
38 kalibro revolveris, KAINA 14.50
38 kalibro revolveris, KAINA 16.25
100-22 kalibro patronų ..... .55
100-32 kalibro patronų 2.50
100-38 kalibro patronų $3.10

GARSUS PASAULIO "MAUSER" PATS PRISIPILDANTIS AUTOMATIŠKAS PIŠTALIETAS.

103— Saugus vartoti. ar pilna ar tuščia, kada Paėmęs į rankas jauti buna pilnas, spragė nusiglaudus tai yra labai geras daiktas, nes su neparodančiais tokio ženklo buna daug nelaimių.

Jo magazinas 25 kalibro pištalieto, 9 šuvių, o 32 kalibro 8 šuvių.
25 kalibro pištalietas, Kaina $13.95
32 kalibro pištalietas Kaina $14.95
EKSTRA MAGAZINAS 25 kalibro $1.75
EKSTRA MAGAZINAS 32 kalibro $1.75
100-25 kalibro patronų $1.90
100-32 kalibro patronų $2.40

TIKRAI POLICIJINIO MODELIO

102— Naujas lengvas šautuvas, specialiai darytas dėl policijos departamento. Dubultavai veikiantis, tvirtų priemų, išmetantis cilinderis, kuris padaro saugumą nuo nelaimių. 38 kalibro 4 colių ilgumo vamzdis ir 32 kalibro 3¼ ir 4¼ colių vamzdis, marginto medžio rankena mėlynos spalvos
Kaina $18.50
100 patronų 38 kalibro 3.10
100 patronų 32-20 kalibro 3.60

MAŽAS HAMERLES REVOLVERIS

104— Šis tai mažiausis revolveris ką yra padarytas. Šaunamas 22 kalibro patronais. Trumpi patronai, gražiai apdarytas, turi automatišką išmetėją ir sulenkiamą spragė. Galima nešiotis veskės kišeniuje arba moterų rankinėse krepšėse.
KAINA $5.75
Peardl rankena ekstra 2.00
100 patronų 22 kalibro trumpų ..... .55

KIŠENINIO MODELIO 32 KALIBRO INPORTUOTAS AUTOMATIŠKAS PIŠTALIETAS.

106— Išimamas rankėnoj magazinas, kuris laiko 8 patronus, vamzdis 6½ colių, sveria 10 uncijų. Šis pištalietas gražiai balansuotas ir gerai padarytas, labai lengvas vartoti, smarkiai šaunantis ir užrakinamas saugumui nešiojant.
KAINA $8.75
32 kalibro pištalietas KAINA 9.75
EKSTRA MAGAZINAS 25 kalibro 1.50
100-25 kalibro patronų 1.50
EKSTRA MAGAZINAS 32 kalibro 1.90
100-32 kalibro patronų 2.40

ORIGINALIS VOKIŠKAS "LUGER" (Paramellum) AUTOMATIŠKAS PIŠTALIETAS.

30 kalibro (7.65 mm) 3¼ vamzdis, 9 šuvių.

Naudojamas po visą pasaulį kaipo greit veikiantis ir saugus.
Naujausis modelis, neša 1800 j. tolio.

107— Luger automatiškas pištoletas yra naudojamas nuo 1900 m. Pasirodė, kad yra geriausis dėl policijos ir medžiotojų. Paklausk pas karininką, ką jis mano apie Luger? Jį naudoja motorciklių policija gaudanti automobilių banditus, nes jis yra gerai padarytas ir toli šaunantis. Padarytas iš sheet geležies (13 col.) magazinas atsidaro guzikutį paspaudus, paskutinį šuvį iššovus parodo, kad tuščias.

Iš jo galima pasidaryti ir didelį šautuvą, kas duoda parankumo tvirčiau laikyti ir toliau šauti. Jis patogus medžiotojui, nes lengvas. Jis turi tiek jiegos, kad galima nušauti Briedžius, Vilkus, Meškas ir tt.
KAINA $19.50
100-30 kalibro patronų $3.80
Inportuota karvės skuros makštis 1.50
Daiktai pakeitimui Luger į Raifelį 2.75
Ekstra Magazinas 3.00

KAIP UŽSISAKYTI.

Iškirpk reikalaujamo paveikslą, išpildyk kuponą ir pridėjęs $1.00 depozito siųsk mums. Mes pasiųsime ju ms reikalaujamą paštu arba expresu C. O. D. Užmokėsite likusią sumą gau dami siuntinį.

V. A. DANELS, Dept. A-117.
HICKS BUILDING,
SAN ANTONIO, TEXAS.

GERBIAMASIS:— Aš prisiunčiu $1.00 depozito siųsk man daikta N....., sykiu su ..... patronais. Aš sutinku užmokėti likusią sumą gaudamas siuntinį, paštu ar expresu, kada man bus atnešta.

VARDAS .....
GATVĖ ir No. .....
MIESTAS ir Apielinkė .....
VALSTIJA .....

VISKAS GVARANTUOJAMA.

Mes absoliučiai viską gvarantuojame, kas yra šiame katalioge, kad yra gero materiolo, nauji ir tikrai tokie kaip iliustruoti.

Mes gvarantuojame, kad musų daiktu jus busite užganėdinti. Duodame jums progą ištirti, kad daiktas yra vertas tos kainos, kurią mokėjote.

Jei gavęs nebusi užganėdintas, tai mes jums pakeisime kokį norėsite arba pinigus sugrąžinsime.

V. A. DANIELS, HICKS BUILDING, SAN ANTONIO, TEXAS.

Vietos žinios.

CENTRO VALDYBOS SUSIRINKIMAS.

Pirm. Jonas Liutas dalyvavo.

Praeito panedėlio vakare įvyko Sandaros Centro Valdybos posėdis "Sandaros" ofise, kuriame dalyvavo ir Sandaros prezidentas, J. W. Liutas, nesenai grįžęs iš Lietuvos. Posėdis tęsės net iki dviejų nakties, nes buvo daug svarbių reikalų.

Gerb. Liutas papasakojo kas dedasi Lietuvoje abelnai. Ir prisiminė apie valstiečius liaudininkus ir Lietuvos tautininkus. Ir gerb. musų pirmininkas tvirtina, kad Sandariečiai privalo pasilikti su valstiečiais liaudininkais ir kad Lietuvos tautininkai yra tokie gaivalai, kurių Sandariečiai niekada negalės remti.

DZIMDZI-DRIMDZI VAKARAS.

Praeitos subatos vakare, Lietuvių svetainėje Lietuvos artistai, arba Dzimdzi-Drimdzi vodevelis suvaidino tris veikalėlius: "Jovalas," "Prakalba" ir "Laisva Lietuva." Pirmieji du veikalėliai buvo sulošti maž-daug panašiai į J. V. juokdarių lošėjų. Publika turėjo gardaus juoko. Paskutinis buvo trijų patriotinis pasikalbėjimas, be akcijos. Tas sujudino publiką prie Tėvynės meilės.

Artistai lošime yra profesionalai, publikai labai patiko. Žmonių buvo prisirinkę pilna svetainė. Dėl daugumo žmonių užpakaliniai skundės, kad nevisko galėjo girdėti. Iš pirmo pasirodymo galima spėti, kad Amerikos visuomenę artistai pasigaus ir bus mylimi, nors mes, idealistai, kurie manome, kad musų publiką reikėtų jau pradėti pratinti prie geresnių veikalų, kad jai jau užteko "Žydas Statinėje" žiurėti, ir nematome pas tuos artistus to, ką mes geistumėm iš Lietuvos. Tačiau publikai daugiau patinka nonsensai ir artistams kreditas, kad jie pataiko prisitaikinti prie aplinkybių.

Kitas tų pačių artistų vakaras bus rytoj, Seredos vakare, toj pačioj Lietuvių svetainėje. Šįkart bus suvaidinta "Munšainas" ir "Lietuvos Ubagai." Patariame nueiti ir pamatyti vaidinimą, nes tai verta. Kurie matė artistus praeitą kartą, džiaugiasi nepraleidę progos.

Reporteris.

ŠOKIAI! ŠOKIAI!

Ukėsų kliubas, prie kurio priklauso apie penki šimtai narių, ateinančią subatą rengia didelius šokius Lietuvių Svetainėje, kuri randasi E gatvėje tarp Silver ir Broadway gatvių. Sako, kad šokiai bus labai smarkus, nes muzikantai bus geri. O merginos tai iki vienai atsilankys į tą šokį, kadangi tik praeitą sasaitę atvažiavo smarkus vaikinas J. S. iš Chicagos. Jis dalyvaus šokiuose ir darys demonstraciją kokie šokiai dabar madoje Chicagoje. Jisai pasakoja, kad žino naujausių žingsnių, arba latest steps. Jam padės šokti p-lė Edna G-tė.

Girdėjęs.

SANDARIEČIŲ PIKNIKAS.

Praeitą nedėldienį Bostono Sandariečiai turėjo išvažiavimą ant J. Kazakevičiaus Ukės. Tai buvo "overkotų" piknikas. Žmonių suvažiavo gana skaitlingai. Buvo žaismių, rungtynių ir gardžių valgių. Penkis dolerius už overkotą laimėjo p. Matulaitis. Bėgime pirmą dovaną laimėjo Naviackas.

VYČIAI BARASI.

Bostono vyčiai barasi dėl dešimt dolerių. Daugelis jų pyksta kam jų kuopa paaukavo $10 vienuolynui, kurio tikslas yra padaryti kuo daugiausia lietuvių senmergių. Vyčių generolas Antanas Bendoraitis krapšto galvą, o p-lė Marcelė Žukauskiutė gardžiai juokiasi. J. K.

SVEIKINIMAS.

"Sandaros" redaktorius gavo sekančią atvirutę:

"Sveikindamas Tamstą kaipo Sandaros redaktorių siunčiu skaitlingą Lietuvos dainininkų kolekciją." (Pasirašo:)

K. N. Norkus,
Nora M. Gugienė,
Ona Pocienė,
Jusų "Mariutė" (Rakauskaitė—Red.),
Dr. M. J. Vinikas,
S. Antonovas,
A. S. Pocius,
Dr. M. Devenis,
Mikas Petrauskas.

KAS GIRDĖTI.

Vietos bolševikų vado Plepio pasekėjai krinka, kaip Grigo bitės.

P-ie Zuzana Žukauskiutė jau myli vadintis eks-vyte, nors seniau buvo gana karšta vytė.

Kazys Kiškis jau skersomi žiuri į vyčius. Gal kipšiukas pašnabždėjo į jo ausį.

Kun. Juras iš tolo, bijodamas žiuri į bedievį, kuomet kun. Urbonavičius (lietuviškai Urbonas) duoda bedieviui šliubą.

"Dar-ko" sekretorius nesenai apsiženijo, bet vistiek jau nuplikęs, užtai jis daug myli kalbėti apie "Sandaros" redaktoriaus "ugus plaukus." "Ak tu dieve, viso pilnas, Kur padėjai plikio vilnas?" — jo jauna žmonelė gieda. J. K.

KIEK ŽMONIŲ NEŠIOJA AKINIUS?

"The Boston Post," pasiuntė miestan tris savo reporterius, kad patirti, kokis nuošimtis Bostono gyventojų nešioja akinius. Reporteriams buvo įsakyta, kad jie atsistotų ant skersgatvio suskaitytų tik iki šimto praeivius ir pasiženklintų, kiek tame skaičiuje bus su akiniais.

Vienas reporteris atsistojo ant kampo Mass. ave. ir Boylston St. Jam suskaičius šimtą su akiniais buvo 25, be akinių 75. Antras rep. atsistojo prie Darth maut ir Arlington gatvių, jam suskaičius šimtą buvo 31 su akiniais, 69 be akinių. Trečias rep. stovėjo prie Garden St. palei Common, jam šimtą suskaičius buvo su akiniais 24, be akinių 76. Pasirodo, kad iš trejų šimtų, 80 buvo su akiniais. Gi ton skaitlinėn pridėjus tuos, kurie prie darbo nešioja akinius atrandama, kad mažiausiai 35 nuoš. Bostono gyventojų nešioja akinius. P-kas.

KIEK BOSTONE SUNAUDOJA GAZOLINO.

Per pereitus 1923 metus, Bostono gyventojai sunaudojo 300,000,000 galionų gazolino bei aliejaus vientik dėl automobilių. Už tą gazoliną bei aliejų sumokėjo $70,000,000. Reiškia, pereitais metais Bostono gyventojai važinėdami automobiliais dumais paleido 70 milionų dolerių. Jei vienas centas ant gasolino buna pakeltas, tai susidaro suma $250,000. P-kas.

IŠLIPO IŠ KAPO PO DVIEJŲ METŲ.

Vienas Bostono biznierius, William A. Wheeler, du metai atgal pasimirė Afrikoje. Giminė labai norėjo, kad jo kunas butų pargabentas į Bostoną, bet dėl ten esamų įstatų tas nebuvo galima tuojau padaryti. Velionis ten buvo palaidotas ir išbuvo du metus. Tik šiomis dienomis giminei pavyko jo kunas parsigabenti namo ir palaidoti jį į norimas kapines.

ŠOKIŲ MOKYKLA.

Wells Memorial Institute.
985 Washington St. Šalia Broadway,
BOSTON, MASS.

Mokina pėtnyčios vakarais, Waltz; One-Step, Fox-trot. Už 20 vakarų tik 3 doleriai. Vyrai, merginos, moteris, visi mielai priimami, visi vienodai mokinami. Malonėkite ateiti prisirašyti arba klauskite per laišką musų nario Stanley Pociaus.

Grosernė - Bučernė

Musų Krautuvėse yra geriausi valgomi produktai ir kitoki reikalingi daiktai labai papiginta kaina.

Lietuviai kviečiami ateiti pas savo vientautį, užtikriname, kad tamistos busite patenkinti, nes musų patarnavimas labai mandagus, taipgi užsakymus galite paduoti telefonu, o mes pristatysime tamistų užsakymus į namus kaip reikia.

K. GAIDYS
285 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1224-J.
PREMIUM CASH MARKET
6 Boudoin St., Dorchester, Mass.
Tel. Dorchester 2775-J.

Svarbu žinoti

So. Bostono ir apylinkės Lietuviai, kurie turit namus taisymui, mes esame tamistoms reikalingi, nes mes prie taisymų namų esame profesionalai tik ką atkeliavę iš vakarinių valstijų, ir pradedame darbą čionai.

Svarbu tiems, kurie manote statyti namus, Bangalo, Katadže, ar didesnius, priduokit mums pleną (Blueprint) arba galite užsisakyti čia ant vietos padarysime kokį tik norėsit, pigiausia ir geriausia. Darbas yra pirmos kliasos.

Kontraktorių galite matyti po 6-šių val. vakare ir nedėlioj po numeriu:

148 D STREET, SO. BOSTON.

Tel. So. Boston 3366-M. Klauskit Peter Mazel.

Stogdengis.

(ROOFERIS)

Mes darome visokius ir taisome senus stogus. Darbą gvarantuojame ir padarome atsakančiai ir pigiai. Aš lvaškevičiaus ir kitų lietuvių namų savininkų darbus darau suvirš per 15 metų ir kožnas namų savininkas gali manim pasitikėti kaipo patyrusi stogdengį.

MARTIN ROOFING CO.
361 Broadway, So. Boston, Mass.
A. Ivas Real Estate Ofise.
Tel. So. Boston 0605.

Tel. So. Boston 3520
Namų Tel. Aspinwall 0870
ADVOKATAS
A. O. ŠALNA (SHALNA)
LIETUVIS ADVOKATAS
Baigęs du Universitetu Cornell University su A. B., G. Washington Univ. su LL. B.
"Darbininko" Name
(antros lubos)
366 W. Broawday, So. Boston.

Real Estate Pardavimai

Brighton

2 šeimynų po 5 kambarius katrai su maudynėmis, skalbynėmis, pečiais, piazais ir elektrika; rendos neša $110 į mėnesį; prekė $9500.

City Point

3 šeimynų 17 kambarių namas su visais improvementais, šiluma, elektrika ir piazais, puikiausioj apylinkėj arti marių; rendos neša apie $1450 į metus, prekė $12,500.

So. Bostone

3 šeimynų 14 kambarių namas su maudynėmis, skalbinėmis, piazais, pečiais ir tt., rendos suvirš $90 ant mėnesio, prekė tik $8200.

Puikus nauji namai

Dėl vienos šeimynos katras po 7 puikius kambarius, visi naujausios mados įtaisai (improvements), steam šiluma, elektrikas, dideli piazai ir geras plotas žemės dėl garadžių arba daržo, gražiausioj apylinkėj Dorchestery; dėl greito pardavimo statytojas namų prašo tik $6200 už katrą ir $1000 įnešti, matyk juos ir duok savo pasiulyjimą kuogreičiausia, nes yra geras bargenas.

Cambridge

3 šeimynų namas 15 kambarių, visi naujos gadynės improvementai skyrium šildomi pečiai, piazai iš priešakio ir užpakalio, ir elektrikos šviesa, puikiausioj vietoj netoli nuo Central skvėro; rendos apie $1600 į metus, prekė tik $12500, vertas $14,000.

Farma

Verta $20,000 parsiduoda už $12,000; 55 akrai derlingiausios žemės, su budinkais, daug gražių galvijų ir tt. tik 15 mylių nuo Bostono; šita yra patogiausia farma šitoj valstijoj.

Apart viršpaminėtų pirkinių turime tukstančius kitų namų ir farmų, kuriuos galit matyti kada jums laikas pavelina ir be jokio iškaščio dėl jusų, tik atsišaukite pas

A. IVAS
361 W. Broadway, So. Boston, Mass.

PARSIDUODA

3 šeimynų namai 15 kambarių, naujos mados įtaisymai, iš priekio ir užpakalio pijazai. Vietos dėl garadžiaus. Puikus namai arti Central skvėro. Savininkas skubiai tur parduoti, prekė $9,500 ant lengvų išlygų. Kiauskite pas K. SIDABRAS,
A. IVAS Raštinėj,
110 Tremont St., Boston, Mass.
Room 508. Tel. Main 4007.

Parsiduoda Pigiai.

Du namai, vienas 40 šeimynų, įeigos į metus suvirš $21,000, išlaidų apie $10,000, gryno pelno į metus apie $11,000; įnešti tik $10,000. Antras namas 5 štorai ir 18 šeimynų. Įeigu $13,600, išlaidų $6,400, gryno pelno $7,200, įnešti tik $9000. Abu namai yra beveik nauji ir turi šios mados visus įtaisymus. Norėdami daugiaus žinių kreipkitės pas

A. J. NAMAKSY,
395 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. 2340.

Bargenas.

2-6 šeimynų nauji muriniai namai su visais naujos mados įtaisymais, atskiri šilto vandens pečiai, vieta garadžiui, rendų į metus $7,560. Kaina $58,000; įnešti $10,000 arba galima pirkti atskirai. Norėdami daugiau žinių kreipkitės pas

A. J. NAMAKSY,
395 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2340.

Proga del Visų.

Įsigyk sau Namą per musų prirodymą visuomet gausit pigiau kaip kitur, nepaisant kur arba, kokioj dalyj miesto, nes mes susižinom su didelėm Korporacijom. Turime Namų pardavimui visose dalyse Naujoj Anglijoj. Taipgi mes parduodame Ukes ir Lotus nežiurint kokioj Valstijoj norėtumėt. Sutaisome visokius dokumentus, Apdraudžiame (Insurinam) visokią nuosavybę.

Su viršminėtais reikalais kreipkitės pas:

M. J. KASTANT,
1348 Cambridge St., Room 4, Cambridge, Mass.
Tel. Porter 2179
Notary Public, Constable.

Muzikos Veikalai

Tik ką išėjo iš spaudos aštuoni nauji muzikos veikalai. Dainavimui su piano akompanemento.

Parašė A. BAČIULIS.

1. Audra Prieš Dieną (Solo $1.00
2. Žvaigždutė (Solo) ir Aušta Rytas (Duetas) ..... .75
3. Oi, Dalnos (Solo arba Duetas) ..... .50
4. Nokturnas (Duetas Bassui ir Sopranui) $1.25
5. Piemenelis (Duetas) ..... .50
6. O, Laisvė (Mišram Kvartetui arba Chorui) ..... .50
7. Mylių (Mišram Kvartetui arba Chorui) ..... .75

P. S. Imant visus veikalus sykiu $4.00

Siųsdami užsakymus, siųskite ir pinigus, išperkant pašto money orderį sekančiu antrašu:

A. BAČIULIS,
P. O. BOX 16, So. Boston, Mass.

1924

"KANKLĖS" nemano paliaut ėjusios ir to dėlei dabar leidžiama nauja "Kanklių" knyga už trejus —1922-3-4 m.

TREJŲ METŲ "KANKLĖS" spauzdinamos Lietuvoje ir kas užsiprenumeruos dabar, (papiginta kaina), už DU DOLERIU, gaus "Trejų Metų Kankles," apie Kalėdas.

Pinigus siųst pašto money orderiais šiuo adresu:

MIKAS PETRAUSKAS,
Laisvės Alėja, 60, KAUNAS, Lithuania.

Lietuvių Drabužių Krautuvė

LIETUVIAI PAS LIETUVIUS!

Vientaučiai, kad eiti pas svetimtaučius, ateikit pas mus. Mes parduodame vyriškus siutus, overkotus, marškinius ir etc. Taipgi padarome siutus ant užsakymų. Patarnavimas teisingas ir mandagus.

BROADWAY TAILORING CO.
412 Broadway, So. Boston, Mass.

LIETUVIŲ VALGYKLA

Musų Restorante gaminami visoki valgiai. Musų Restorantas yra vienas iš gražiausių ir švariausių. Kviečiame visus Lietuvius užeiti pas mumis, mes užtikriname, kad busit užganėdinti.

J. N. Saladka, ir Brooks,
Savininkai.
304 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Tel. S. B. 2805-R.
Lietuvis Optometristas

Išegzaminuoju akis priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.
J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 Broadway,
So. Boston, Mass.

NAUJAS
Išpardavimas

Jeigu norit sutaupyt pinigų, ateik į šį išpardavimą dabar. Žiurėk, kad užeitum į tikrą vietą Broadway išpardavimo Krautuvę,
167 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Ofiso Tel. S. B. 441
W. Newton 1463-W.
Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.
FRANAS J. KALINAUSKAS,
414 Broadway, S. Boston, Mass.

BOSTON
Dr. H. M. Landau
GYDYTOJAS, CHIRURGAS
18 Chambers St., Boston.
Tel.: Haymarket 1436.
Specialistas vyrų ir moterų slaptų ir chroniškų ligų.
Valandos: nuo 9 ryte iki 8 vakare. Nedėldieniais iki 5 v. vakare. Patarimai dykai.
BOSTON

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H.S. Stone O.D.
Akių Specijalistas.
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatvių. South Boston

Tel. So. Boston 270.
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir lietuviškai
Ofiso valandos:
Rytais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
Vakarais 6 iki 8.
526 Broadway, So. Boston

LIETUVIS GRABORIUS

Šiuomi pranešu vietos ir apielinkės lietuviams, jog laidotuves aprupinu kogeriausiai ir už pigiausią kainą negu kiti. Į apielinkius miestukus važiuoju ir už tai nieko nerokuoju. Dieną ar naktį kreipkitės šiuom antrašu:

P. J. AKUNEVICIUS.
258 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Office Tel. 381.
Gyvenimo Tel. 0183-W.
820 E. Sixth St.,